

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ nexus

DigiPAC: Ψηφιακή Συμμετοχή και Ενεργός Πολίτης. Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για νεαρά πρότυπα.

Εγχειρίδιο προγράμματος σπουδών

[Tzvetina Arsova Netzelmann, Katja Aue, Amy
Winkler, Theresa Dolinga]
11-8-2021

*Promoting active citizenship
through civic education and
active online participation
of youth role models*

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPKKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Περιεχόμενο

Καλώς ήρθατε!	3
Ιστορικό.....	4
Δομή του εγχειριδίου.....	5
Θεωρητικό πλαίσιο.....	6
Ψηφιακή Ιθαγένεια και Ψηφιακές Ικανότητες.....	6
Ταξινόμηση του Bloom: Bloom: Γνωστικοί τομείς	7
Μαθησιακοί στόχοι	8
Πρόγραμμα σπουδών: γενικές πληροφορίες.....	10
Δομή του προγράμματος κατάρτισης	10
Προαιρετική αντανάκλαση	11
Διαδικτυακά εργαλεία.....	11
Επισκόπηση του προγράμματος κατάρτισης.....	13
Ενότητα Α (πρώτη ημέρα)	15
Σύντομη περιγραφή.....	15
Πεδίο εφαρμογής.....	15
Μαθησιακοί στόχοι	15
Δραστηριότητες.....	16
1. Εισαγωγή και δημιουργία ασφαλούς χώρου.....	17
2. Dos και Don'ts του διαδικτυακού κόσμου (Netiquette)	19
3. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης.....	21
4. Ιστορίες... Εμπειρίες... Ευαισθητοποίηση	23
5. Εργαστήριο σεναρίων.....	25
6. Ανατροφοδότηση και διδάγματα	28
Ενότητα Β (δεύτερη ημέρα)	29
Σύντομη περιγραφή.....	29
Πεδίο εφαρμογής.....	29
Μαθησιακοί στόχοι	29
Δραστηριότητες.....	30
1. Εγώ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	31
2. Εισαγωγή στη δημοκρατία / αρχές του πολίτη	31
3. Παίζοντας με εικόνες.....	33
3. Άσκηση αφήγησης.....	35
4. Ψευδείς ειδήσεις.....	36
5. Ζωή και δράση σε δημοκρατικές κοινωνίες.....	38

Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

5a. Εκλογική εκστρατεία	38
5b. Δημιουργία συνδέσμων	40
6. Ανατροφοδότηση και διδάγματα	43
Ενότητα Γ (τρίτη ημέρα)	44
Σύντομη περιγραφή	44
Πεδίο εφαρμογής	44
Μαθησιακοί στόχοι	44
Δραστηριότητες	45
1. Στη σκάλα - εισαγωγή στη συμμετοχή των νέων	46
2. Εισαγωγή στα ψηφιακά εργαλεία για την ενεργό συμμετοχή των νέων	49
2a. OPIN - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων	49
2b. F.I.R.E. - Ένα εργαλείο ανάπτυξης ικανοτήτων	51
36. Ανατροφοδότηση και διδάγματα	52
4. Παρακολούθηση: Εμπειρίες με την ενεργό συμμετοχή των νέων	52
4a. OPIN - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων	53
4b. F.I.R.E. - Ένα εργαλείο ανάπτυξης ικανοτήτων	55
Πηγές	57

Καλώς ήρθατε!

Ψηφιακή Συμμετοχή και Ενεργός Πολίτης (DigiPAC): Ένα πρόγραμμα κατάρτισης για νεαρά πρότυπα.

Αγαπητέ αναγνώστη,

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας παρουσιάσουμε το εγχειρίδιο του προγράμματος σπουδών DigiPAC, το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ προγράμματος Erasmus+ ACTion. Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα συμβάλλει στην προώθηση της αγωγής του πολίτη, της ενεργού ψηφιακής πολιτείας και της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων σε τυπικά και μη τυπικά εκπαιδευτικά πλαίσια.

Γιατί αυτό είναι όλο και πιο σημαντικό;

Επειδή το διαδίκτυο είναι τρόπος ζωής για τους νέους Ευρωπαίους.

Το 2019, το 94% των νέων στην ΕΕ έκανε καθημερινή χρήση του διαδικτύου, σε σύγκριση με το 77% του γενικού πληθυσμού (Eurostat, Being young in Europe today - digital world, 2020). Ωστόσο, οι νέοι δεν αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες των ψηφιακών τεχνολογιών για να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τα πολιτικά τους δικαιώματα και θέματα υγείας και εκπαίδευσης ή για να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στις κοινότητές τους και στην κοινωνία γενικότερα. Οι συνηθέστερες διαδικτυακές δραστηριότητες πολιτών για τα άτομα ηλικίας 16-29 ετών ήταν η αλληλεπίδραση με τις δημόσιες αρχές και η λήψη πληροφοριών από τους ιστότοπους των δημόσιων αρχών. Μόνο το 15% των νέων δημοσίευσε τις απόψεις του για πολιτικά ή πολιτικά ζητήματα - μόνο το 17% συμμετείχε σε διαδικτυακές διαβουλεύσεις και ψήφισε για τον καθορισμό πολιτικών ή πολιτειακών ζητημάτων. Υπάρχει σαφές χάσμα στον τρόπο με τον οποίο οι νέοι χρησιμοποιούν τις ψηφιακές τεχνολογίες, και το χάσμα αυτό είναι ακόμη μεγαλύτερο όταν πρόκειται για νέους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Το πρόγραμμα ACTion - Προώθηση της ενεργού πολιτεότητας μέσω της εκπαίδευσης των πολιτών και της ενεργού διαδικτυακής συμμετοχής των προτύπων της νεολαίας - έχει ως στόχο να καλύψει αυτό το κενό.

Ελπίζουμε το εγχειρίδιο να δώσει πολλές ιδέες και έμπνευση και να παρέχει πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης του προγράμματος κατάρτισης. Σας ευχόμαστε καλή τύχη!

Η ομάδα του έργου ACTion nexus

Ιστορικό

Το συγχρηματοδοτούμενο από το Erasmus+ έργο¹ ACTion συγκεντρώνει έξι εταίρους από τέσσερις χώρες της ΕΕ και μία χώρα εκτός ΕΕ², με στόχο την ενδυνάμωση των νέων, ιδίως από κοινωνικά μειονεκτούσες κοινότητες, ώστε να γίνουν ενεργοί ψηφιακοί πολίτες. Δύο από τους έξι εταίρους του έργου - το nexus³, ένα γερμανικό ερευνητικό ινστιτούτο που ειδικεύεται στη συμμετοχή των πολιτών, και η HESED⁴, μια βουλγαρική οργάνωση που επικεντρώνεται στην κοινωνική ένταξη των νέων Ρομά - έχουν αναπτύξει ξεχωριστά προγράμματα κατάρτισης σε θέματα ψηφιακής ιθαγένειας (DigiPAC και MOLA), τα οποία θα εφαρμοστούν πιλοτικά τόσο σε τυπικά όσο και σε μη τυπικά, κοινοτικά εκπαιδευτικά πλαίσια σε τέσσερις από τις χώρες εταίρους⁵. Τα προγράμματα χρησιμοποιούν προϋπάρχοντα εκπαιδευτικά εργαλεία εκτός σύνδεσης και σε απευθείας σύνδεση, τα οποία επιλέχθηκαν και προσαρμόστηκαν ώστε να ανταποκρίνονται στους στόχους του έργου ACTion.

Ο ακόλουθος πίνακας προσφέρει μια σύντομη επισκόπηση των δύο διαφορετικών προγραμμάτων ACTion - DigiPAC, σχεδιασμένο από τη nexus, και MOLA, από τη HESED:

Πίνακας 1: Προγράμματα κατάρτισης ACTion - DigiPAC και MOLA

Πρόγραμμα	DigiPAC: Ψηφιακή Συμμετοχή και Ενεργός Πολίτης	MOLA: Μοντέλο για την ενεργοποίηση των ηγετών της κοινής γνώμης
Περιβάλλον μάθησης	Τυπικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Άτυπη εκπαίδευση με βάση την κοινότητα
Συμμετέχοντες	Παιδιά και έφηβοι, περίπου 14-18 ετών	Νέοι ενήλικες, έως 25 ετών
Εκπαιδευτές	Εκπαιδευτικοί	Κοινωνικοί/κοινωνικοί λειτουργοί
Κεντρικοί στόχοι	- Κατάρτιση των ψηφιακών και δημοκρατικών ικανοτήτων των νέων - Να μπορούν να χρησιμοποιούν τον διαδικτυακό κόσμο για να συμμετέχουν ενεργά στην κοινότητά τους/στην ευρύτερη κοινωνία.	- Κατάρτιση των ψηφιακών ικανοτήτων νέων ηγετών σε μειονεκτούσες κοινότητες - Να τους δοθεί η δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τον διαδικτυακό κόσμο για να βελτιώσουν την υγιεινή διατροφή στην κοινότητά τους.
Συνεργάτης ACTion	nexus Ινστιτούτο Διαχείρισης Συνεργασίας και Διεπιστημονικής Έρευνας, Γερμανία	Ίδρυμα Υγείας και Κοινωνικής Ανάπτυξης (HESED), Βουλγαρία

Το παρόν εγχειρίδιο προορίζεται ως ένας εύχρηστος οδηγός για την εφαρμογή του προγράμματος Nexus, DigiPAC - ένα πρόγραμμα σπουδών διάρκειας δύο μηνών, το οποίο αποτελείται από τρεις ξεχωριστές ενότητες. Οι αναγνώστες θα λάβουν βασικές πληροφορίες για το θεωρητικό πλαίσιο και τους μαθησιακούς στόχους του DigiPAC, καθώς και τα εργαλεία για την εφαρμογή της κατάρτισης με μια ομάδα νέων. Όπως προαναφέρθηκε, το DigiPAC σχεδιάστηκε κυρίως για σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τους εκπαιδευτικούς ως εκπαιδευτές και τους μαθητές ως αποδέκτες της κατάρτισης. Ωστόσο, μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε άλλα τυπικά και μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης. Συμβουλές για την ευέλικτη προσαρμογή του χρονικού πλαισίου, της δομής,

¹ Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.erasmus-action.eu/> ² ΕΕ:

Γερμανία, Ελλάδα, Βουλγαρία, Βέλγιο: Βόρεια Μακεδονία. ³ Περισσότερες πληροφορίες: <https://nexusinstitut.de/>

⁴ Περισσότερες πληροφορίες: <https://hesed.bg/en/>

⁵ Οι εκπαιδευτικές πρακτικές της ACTion θα εφαρμοστούν πιλοτικά στη Βουλγαρία, τη Γερμανία, την Ελλάδα και τη Βόρεια Μακεδονία.

της μορφής (online/offline) και του περιεχομένου της κατάρτισης σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια και μαθησιακά περιβάλλοντα περιλαμβάνονται σε όλο το εγχειρίδιο.

Κάθε μία από τις τρεις ενότητες του DigiPAC περιλαμβάνει δραστηριότητες που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και μεταδίδουν διάφορες ψηφιακές και δημοκρατικές δεξιότητες. Οι νεαροί συμμετέχοντες καλούνται να συζητήσουν βασικούς κανόνες συμπεριφοράς στον ψηφιακό κόσμο, αποκτήσουν επίγνωση και μοιράζονται προσωπικές εμπειρίες με διάφορες μορφές διακρίσεων, μαθαίνουν για τις δημοκρατικές αξίες και τη δομή των δημοκρατικών κοινωνιών και ενθαρρύνονται να σκεφτούν τις δικές τους ευθύνες και δυνατότητες ψηφιακής και δημοκρατικής συμμετοχής. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα πρέπει να επιτρέπει και να ενδυναμώνει τους νέους να αναλάβουν θέσεις προτύπων, να διδάσκουν όσα έμαθαν στους συνομηλίκους τους και να επηρεάσουν έμμεσα τις δικές τους κοινωνικές ομάδες.

Δομή του εγχειριδίου

Το εγχειρίδιο ξεκινά με μια σύντομη εισαγωγή στην **Θεωρητικό πλαίσιο** και παιδαγωγικής ανίληψης που διέπει το έργο ACTion και το πρόγραμμα DigiPAC. Οι μελλοντικοί εκπαιδευτές εισάγονται στις έννοιες της **ψηφιακής ιθαγένειας**, στις **ψηφιακές ικανότητες** που μεταδίδονται και στους **γνωστικούς τομείς** στους οποίους στοχεύουν οι διάφορες δραστηριότητες, καθώς και στους ειδικούς **μαθησιακούς στόχους** του DigiPAC.

Οι εκπαιδευτές εισάγονται στη συνέχεια στην **εκπαίδευση Πρόγραμμα σπουδών**

η ίδια. Αυτό το κύριο τμήμα προσφέρει μια σύντομη επισκόπηση της **δομής** καθεμιάς από τις τρεις **ενότητες**, ακολουθούμενη από μια λεπτομερή περιγραφή των **επιμέρους δραστηριοτήτων τους**. Οι αναγνώστες λαμβάνουν βήμα προς βήμα οδηγίες, ένα χρονοδιάγραμμα, πληροφορίες σχετικά με τα υλικά και την προετοιμασία που απαιτούνται, καθώς και χρήσιμες **παραδείγματα** για την εύκολη προσαρμογή τους σε διαδικτυακή μορφή, σε διαφορετικό χρονικό πλαίσιο ή στις ιδιαίτερες ανάγκες της ομάδας. Κατευθύνονται επίσης στους αρχικούς δικτυακούς τόπους από τους οποίους αντλήθηκαν και προσαρμόστηκαν οι μαθησιακές δραστηριότητες.

Σε αυτό το **αρχείο** συγκεντρώνονται όλα τα **υλικά** (φύλλα εργασίας, βίντεο, ερωτήσεις, εικόνες και αφίσες) που απαιτούνται για την εφαρμογή του προγράμματος.

Θεωρητικό πλαίσιο

Ψηφιακή Ιθαγένεια και Ψηφιακές Ικανότητες

Ένα ψηφιοποιημένο μέλλον χρειάζεται πολίτες που να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους τόσο εκτός όσο και στο διαδίκτυο. Πρακτικές θεμελιώδους σημασίας για τη δημοκρατία - απόκτηση πληροφοριών και εθίσεων, διαμόρφωση και ανταλλαγή απόψεων και πολιτικός ακτιβισμός - λαμβάνουν ήδη χώρα στο ψηφιακό πεδίο, και η θέση αυτή αναμένεται να αυξηθεί. Συνεπώς, τα εκπαιδευτικά προγράμματα πρέπει να εκπαιδεύουν τους νέους να ασκούν τη δημοκρατία στον ψηφιακό κόσμο, μεταδίδοντας τόσο την **πολιτική παιδεία** όσο και τις **ψηφιακές ικανότητες**. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να επιτρέψουν και να ενδυναμώσουν τους νέους να γίνουν ενεργοί **ψηφιακοί πολίτες**. Στο κεφάλαιο που ακολουθεί δίνεται ένας σύντομος ορισμός αυτών των τριών βασικών όρων⁶.

Το ACTion βασίζεται στον ορισμό της **εκπαίδευσης του πολίτη**, που αναφέρεται επίσης ως δημοκρατία ή εκπαίδευση του πολίτη, ο οποίος παρέχεται από την οργάνωση νεολαίας Youthpower.org:

"Η πολιτική εκπαίδευση (γνωστή και ως εκπαίδευση του πολίτη ή εκπαίδευση για τη δημοκρατία) μπορεί να οριστεί ευρέως ως η παροχή πληροφοριών και μαθησιακών εμπειριών για τον εξοπλισμό και την ενδυνάμωση των πολιτών ώστε να συμμετέχουν στις δημοκρατικές διαδικασίες".

(Youthpower.org n.d.).

Η πολιτική ή δημοκρατική εκπαίδευση μπορεί να απευθύνεται σε οποιαδήποτε ηλικιακή ομάδα, σε οποιαδήποτε χώρα, σε οποιοδήποτε επίπεδο - διεθνές, εθνικό ή τοπικό - και δεν δεσμεύεται από μια συγκεκριμένη μορφή ή μέθοδο. Μπορεί να μεθοδεύει, για παράδειγμα, μέσω εκπαιδευτών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, βιωματικής μάθησης ή μάθησης στην τάξη (βλ. Youthpower.org) - και αποτελεί κεντρικό στοιχείο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αναπτύσσουν τόσο η HESED⁷ όσο και η nexus for ACTion.

Η **ψηφιακή επάρκεια** δεν είναι μόνο απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργό συμμετοχή στο διαδίκτυο: αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των βασικών ικανοτήτων του πολίτη στις ψηφιοποιημένες κοινωνίες και θεμελιώδες στοιχείο ενός περαιτέρω, γενικότερου όρου: **ψηφιακή ιθαγένεια**. Ο ορισμός για την ψηφιακή ιθαγένεια που χρησιμοποιείται στο ACTion προέρχεται κυρίως από το έργο του Συμβούλου της Ευρώπης "Εκπαίδευση για την ψηφιακή ιθαγένεια" (Frau-Meigs et al. 2017):

"Ο ψηφιακός πολίτης μπορεί να ειπωθεί ότι αναφέρεται στην ικανή και θετική ενασχόληση με τις ψηφιακές τεχνολογίες και τα ψηφιακά δεδομένα (δημιουργία, δημοσίευση, εργασία, διαμοιρασμός, κοινωνικοποίηση, έρευνα, παιχνίδι, επικοινωνία και μάθηση)- ενεργή και υπεύθυνη συμμετοχή (αξίες, δεξιότητες, στάσεις, γνώσεις και κριτική κατανόηση) στις

⁶ Για περισσότερες λεπτομέρειες ανατρέξτε στο θεωρητικό πλαίσιο της ACTion (https://www.erasmus-action.eu/wp-content/uploads/2021/09/ACTion-Theoretical-Framework-and-Analysis_Web_version.pdf).

⁷ Το δεύτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αναπτύχθηκε από το HESED με τίτλο "MOLA: Model for Opinion Leaders Activation" μπορεί να το βρείτε εδώ: [Σύνδεσμος](#)

κοινότητες (τοπικές, εθνικές, παγκόσμιες) σε όλα τα επίπεδα (πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και διαπολιτισμικό)- συμμετοχή σε μια διπλή διαδικασία δια βίου μάθησης (σε τυπικά, άτυπα, μη τυπικά πλαίσια) και υπερασπίζοντας συνεχώς την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και όλα τα συναφή ανθρώπινα δικαιώματα".

(Συμβούλιο της Ευρώπης 2021α)

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, ένα άτομο πρέπει να αποκτήσει **ψηφιακές ικανότητες** σε δέκα διαφορετικούς τομείς⁸ για να είναι σε θέση να αποκτήσει την ψηφιακή ιθαγένεια. Εξ' αυτών τους δέκα τομείς έχουν προεπιλεγεί από το ACTion και αποτελούν στόχο των δραστηριοτήτων του παρόντος προγράμματος. Ομαδοποιούνται σε τρεις κύριες κατηγορίες: "**Όντας συνδεδεμένος στο διαδίκτυο**", "**Ευημερία στο διαδίκτυο**" και "**Είναι δικαίωμά μου!**" (βλ. επίσης Συμβούλιο της Ευρώπης 2021β).

Πίνακας 2: Ψηφιακή επάρκεια Τομείς

Να είσαι online 	Ευεξία σε απευθείας σύνδεση 	Είναι δικαίωμά μου!
• Πρόσβαση και ένταξη • Γραμματισμός στα μέσα ενημέρωσης και την πληροφορία	• Ήλική και ενσυναίσθηση • Υγεία και ευεξία	• Ενεργός συμμετοχή • Δικαιώματα και ευθύνες

Το "**Being Online**" περιλαμβάνει τομείς που σχετίζονται με τις ικανότητες που απαιτούνται για την πρόσβαση στην ψηφιακή κοινωνία και την ελεύθερη έκφραση. Η "**ευημερία στο διαδίκτυο**" αναφέρεται σε τομείς που μπορούν να βοηθήσουν τον χρήστη να αισθάνεται ασφαλής και να συμμετέχει θετικά στην ψηφιακή κοινωνία. Τέλος, το "**Είναι δικαίωμά μου!**" περιλαμβάνει ικανότητες που σχετίζονται με τα δικαιώματα και τις ευθύνες των πολιτών σε πολύπλοκες, ποικιλόμορφες κοινωνίες σε ψηφιακό πλαίσιο. Οι επιμέρους δραστηριότητες που έχουν συγκεντρωθεί και προσαρμόστη από τη nexus αφορούν καθένα έναν ή περισσότερους από αυτούς τους έξι τομείς ικανοτήτων.

Ταξινόμηση του Bloom: Bloom: Γνωστικοί τομείς

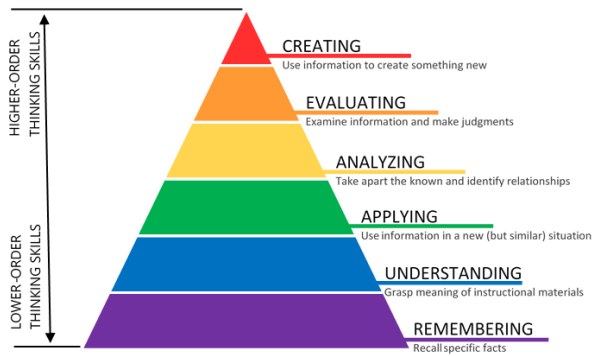
Το DigiPAC δεν στοχεύει μόνο στην ενίσχυση των ψηφιακών ικανοτήτων των συμμετεχόντων, αλλά απευθύνεται και σε μια σειρά από γνωστικές δεξιότητες κατώτερης και ανώτερης τάξης. Η ταξινόμηση των **γνωστικών τομέων του Bloom** αποτελεί τη διδακτική βάση των **μαθησιακών στόχων** των δραστηριοτήτων του προγράμματος:

Σχήμα 1: Οπτικοποίηση της ταξινόμησης του Bloom

⁸ Βλέπε "10 τομείς ψηφιακής ιθαγένειας" του Συμβουλίου της Ευρώπης 2021β.

BLOOM'S TAXONOMY – COGNITIVE DOMAIN (2001)

Πηγή: Kurt (2017) με βάση: Kurt (2017) με βάση: Kurt (2017) με βάση: Kurt (2017) με βάση: Bloom, B.S. (1956).

Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος, η nexus ομαδοποίησε τους έξι τομείς του Bloom στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες. Κάθε γνωστικό επίπεδο περιλαμβάνει έναν αριθμό πιο εξεικεμένων δεξιοτήτων:

Πίνακας 3: Γνωστικοί τομείς, βάσει της ταξινόμησης του Bloom

Επίπεδο 1: Θυμηθείτε & κατανοήστε	- Ευσθησιοποίηση - Αύξηση της κατανόησης - Αναγνώριση
Επίπεδο 2: Εφαρμογή & ανάλυση	- Ανάπτυξη δεξιοτήτων - Αύξηση των κανόνων
Επίπεδο 3: Αξιολόγηση & δημιουργία	- Αξιολογήστε τις τιμές - Υποστηρίξτε τις αξίες - Καλλιέργεια αξιών μεταξύ άλλων - Δημιουργία πτεροχόμενου

Το επίπεδο ένα, **"Θυμηθείτε και κατανοήστε"**, επικεντρώνεται στην ευαισθητοποίηση, την αύξηση της κατανόησης και της αναγνώρισης. Επίπεδο δύο, **"Εφαρμόζω & αναλύω"**, αποσκοπεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στην αύξηση των κανόνων. Τέλος, το επίπεδο τρία, **"Αξιολογώ & δημιουργώ"**, περιλαμβάνει τις δεξιότητες σκέψης υψηλότερου επιπέδου: αξιολόγηση, υποστήριξη και καλλιέργεια αξιών μεταξύ άλλων και δημιουργία δικού τους πτεροχόμενου.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο ακόλουθος πίνακας παρέχει μια επισκόπηση των ειδικών **μαθησιακών στόχων** (1α έως 9γ) που έχουν διατυπωθεί ανά σύνδεσμο και στους στήλους στοχεύουν οι δραστηριότητες του DigiPAC. Αφορούν τόσο τους **τομείς των ψηφιακών ικανοτήτων** (με βάση το μοντέλο ψηφιακής ιθαγένειας του Συμβουλίου της Ευρώπης) όσο και τους **γνωστικούς τομείς** (με βάση την ταξινόμηση του Bloom) που παρουσιάστηκαν στις δύο προηγούμενες παραγράφους. Όπως και η ταξινόμηση του Bloom, είναι δομημένες από τα χαμηλότερα (1, 2...) προς τα υψηλότερα (8, 9...) επίπεδα ικανοτήτων. Σε πολλές περιπτώσεις, διατηρούν μια συνεπή δομή και περιεχόμενο σε διάφορους τομείς, γεγονός που υποδηλώνεται από την αλφαριθμητική τους σειρά (π.χ. 1α, 1β, 1γ...). Συνεπώς, οι δοδατικοί μαθησιακοί στόχοι ενσωματώνουν τόσο τους βασικούς στόχους του προηγούμενου μαθησιακού επιπέδου όσο και περαιτέρω προδιαγραφές σχετικές με κάθε έναν από τους επιμέρους τομείς.

κανοτήτων. Οι δραστηριότητες του παρόντος προγράμματος συμβάλλουν στην εκπλήρωση αυτών των στόχων - ωστόσο είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν μπορούν να καλύψουν το πλήρες φάσμα των αναφερόμενων μαθησιακών στόχων στο σύνολό τους.

Πίνακας 4: Μαθησιακοί στόχοι

	Να είσαι online 	Ευεξία online 	Είναι δικαίωμά μου!
Θυμηθείτε το & καταλαβαίνω	1 α) Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση των εννοιών της ένταξης, του σεβασμού και της ανεκτικότητας	β) να αυξηθεί την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των κατευθυντήριων γραμμών και των εργαλείων για την αλληλεπίδραση με άλλους στο διαδικτυακό με θετικό και ουσιαστικό τρόπο	γ) να ευαισθητοποιήσει και να κατανοήσει τις έννοιες της δημοκρατικής εκπαίδευσης, της ενεργού συμμετοχής και των δικαιωμάτων και των ευθυνών της ψηφιακής/θαγένης
	2 α) Να αυξηθεί η κατανόηση των δεσμών μεταξύ και της σημασίας της ένταξης, του σεβασμού και της ανεκτικότητας στους ψηφιακούς χώρους (π.χ. ψηφιακή μίσους και σεβασμός/ανεκτικότητα στην ηλεκτρονική επικοινωνία)	β) Να αυξηθεί την κατανόηση της ηθικής/συνιστώσας των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων και σχέσεων	γ) να αυξηθεί η κατανόηση των δεσμών/μεταξύ των εν λόγω εννοιολογικών πτυχών και της σημασίας τους στον ψηφιακό τομέα
	3 α) Να αναγνωρίζουν τα στερεότυπα / τις διακρίσεις / τον στιγματισμό (π.χ. ψευδείς αξίες)	β) Να αυξηθεί η κατανόηση της καταπολέμησης των διακρίσεων ως αρχής που διέπει τη διαδικτυακή συμπεριφορά, την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία με τους άλλους	
Εφαρμογή & ανάλυση	4 α) Ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, ικανοτήτων πολυμορφίας και αγωγής του πτόλη, ικανότητα αποτελεσματικής διαδικτυακής επικοινωνίας για αξίες όπως ο σεβασμός και η ανεκτικότητα.	β) Να αυξήσει τις δεξιότητες της ανοχής και της ενσυναίσθησης γ) Να εισχίσει τις στάσεις και τις δεξιότητες του σεβασμού, της πτόλη, της ανοχής στην ασάφεια και της ατομικής υπευθυνότητας	δ) Να αναπτύξουν στάσεις υπευθυνότητας στην ψηφιακή συμμετοχή και συλλογική συμμετοχή στην δημιουργία ενός διαδικτυακού περιβάλλοντος με σεβασμό και ενσυναίσθηση
	5 α) Να αυξήσει τις δεξιότητες κριτικής σκέψης προκειμένου να ανάλυσει προβλήματα σε σχέση με την πρόσβαση, την ένταξη και τον σεβασμό στην ψηφιακή/διαδικτυακή επικοινωνία	β) Ενίσχυση/δημιουργία κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων αγωγής του πτόλη γ) Να είναι σε θέση να εντοπίζουν τις διακρίσεις, τη μισαλλοδοξία και τον στιγματισμό, όπου αυτές	δ) Να είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά στο διαδικτυακό σχετικά με αξίες όπως η εκπαίδευση στη δημοκρατία, η ενεργός συμμετοχή και τα δικαιώματα και οι ευθύνες της ψηφιακής θαγένης ε) Να αναλύουν και να

	Να είσαι online 	Ευεξία online 	Είναι δικαίωμά μου!
		εμφανίζονται στην ψηφιακή/διαδικτυακή επικοινωνία	επιλύουν προβλήματα σε σχέση με τη δημοκρατική εκπαίδευση, την ενεργό συμμετοχή και τα δικαιώματα και τις ευθύνες της ψηφιακής θαγένειας
Αξιολογήστε & δημιουργήστε	6 α) Να ενδυναμώσε τους νέους να αξιολογούν την ποιότητα και την ειλικρίνεια των πληροφοριών στο διαδίκτυο	β) Να είναι σε θέση να εκφράζουν απόψεις/όδια πτροσπτική	
	7 α) Να δώσει τη δυνατότητα στους νέους να υπερασπιστούν πτροσσότερο σεβασμό, πρόσβαση και ένταξη στο διαδίκτυο	β) Να υπερασπιστούν πτροσσότερο σεβασμό, πρόσβαση και ενσωμάτωση στο διαδίκτυο	γ) Να υπερασπιστεί την ψηφιακή συμμετοχή, την ψηφιακή θαγένεια, τα δικαιώματα και τις ευθύνες
	8 α) Να δώσει η δυνατότητα στους νέους να καλλιεργήσουν αξίες πτροσβάσης και ένταξης μεταξύ των συνομηλίκων τους	β) Να καλλιεργήσουν αξίες κατά των διακρίσεων, του σεβασμού, της ανεκτικότητας και της ενσωμάτωσης μεταξύ των συνομηλίκων τους	γ) Να καλλιεργήσουν μεταξύ των συνομηλίκων τους τις αξίες της δημοκρατικής εκπαίδευσης, της ενεργού συμμετοχής και της ψηφιακής ποιότητας
	9 α) Να δώσει η δυνατότητα στους νέους να δημιουργήσουν περιεχόμενο σχετικό με την έναρξη, τον σεβασμό και την ανεκτικότητα (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)	β) Να δημιουργήσετε περιεχόμενο σχετικό με τα θέματα αυτά (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)	γ) Να δημιουργούν περιεχόμενο σχετικό με τα θέματα αυτά (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)

Πρόγραμμα σπουδών

Δομή του προγράμματος κατάρτισης

Αυτό το ακόλουθο, κύριο τμήμα του εγχειριδίου εισάγει τους υποψήφιους εκπαιδευτές στο περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος DigiPAC. Χωρίζεται σε τρία τμήματα – ένα για κάθε ενότητα (Α, Β και C). Κάθε ένα από αυτά τα τμήματα ξεκινά με την ακόλουθη γενική επισκόπηση:

1. Σύνοψη περιγραφή της ενότητας
2. Πεδίο εφαρμογής
3. Μαθησιακοί στόχοι
4. Δραστηριότητες (επισκόπηση)

Μετά από αυτή την επισκόπηση, εξηγούνται λεπτομερέστερα οι επιμέρους δραστηριότητες της ενότητας. Κάθε δραστηριότητα συνοδεύεται από βήμα προς βήμα οδηγίες που μπορούν να προσαρμοστούν στη σύνθεση της ομάδας ή στη μορφή της δραστηριότητας (online / offline). Ανεξάρτητα από τον τρόπο υλοποίησης των δραστηριοτήτων, αυτές θα πρέπει πάντα να είναι διαδραστικές! Η εστίαση είναι στους συμμετέχοντες και στις αλληλεπιδράσεις τους – οι εκπαιδευτές

δεν θα πρέπει να προσφέρουν **πτερισσότερες** παρεμβάσεις από αυτές που **πρταίνει** το πρόγραμμα σπουδών.

Οι ενότητες σχεδιάστηκαν αρχικά για να υλοποιηθούν σε μία ημέρα. Ωστόσο, ανάλογα με το μαθησιακό πλαίσιο στο οποίο θα διδάξουν οι εκπαιδευτές, οι ενότητες μπορούν επίσης να αναλυθούν σε ξεχωριστές δραστηριότητες και να διανεμηθούν σε μεγαλύτερες χρονικές **πτερόδους**. Σε αυτό το εγχειρίδιο, οι εκπαιδευτές λαμβάνουν ένα χρονοδιάγραμμα που περιγράφει λεπτομερώς την έκδοση δύομισι ημερών του προγράμματος DigiPAC. Μια επισκόπηση αυτού του προγράμματος βρίσκεται στην επόμενη ενότητα:

Επισκόπηση του προγράμματος κατάρτισης. Οι εκπαιδευτές μπορεί να μην είναι πάντα σε θέση να τηρούν αυτό το ακριβές πρόγραμμα - ο συνολικός χρόνος που αφιερώνεται σε κάθε ενότητα, ωστόσο, δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 8 ώρες (συμπεριλαμβανομένων των διαλειμμάτων) για εκδηλώσεις εκτός σύνδεσης. Εάν το πρόγραμμα διεξάγεται διαδικτυακά, οι συμμετέχοντες δεν θα πρέπει να εργάζονται περισσότερο από 2 ώρες χωρίς διαλείμματα.

Πρόσθετες συμβουλές και προτάσεις για τους εκπαιδευτές υποδεικνύονται από το εικονίδιο με το λαμπράκι.

Προαιρετική αντανάκλαση

Κάθε δραστηριότητα ολοκληρώνεται με μια σειρά ερωτήσεων προβληματισμού που έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να ολοκληρώσουν και να συνδέσουν τα μαθήματά τους με την καθημερινή τους ζωή. Οι προτεινόμενες ερωτήσεις είναι προαιρετικές και μπορούν να προσαρμοστούν από τους εκπαιδευτές ανάλογα με τις ανάγκες της ομάδας μαθητών και το χρονικό πλαίσιο της εκάστοτε δραστηριότητας. Για πρόσθετες ιδέες σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης ενός γύρου αναστοχασμού, οι εκπαιδευτές μπορούν να ελέγξουν τη δραστηριότητα "ανατροφοδότηση καιδόγματος" που ολοκληρώνει κάθε μία από τις τρεις ενότητες. Εάν οι εκπαιδευτές επιλέξουν να σπάσουν τις ενότητες σε μικρότερα μέρη και να καταβάλουν τις δραστηριότητες σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ο προαιρετικός αναστοχασμός καθίσταται υποχρεωτικός: κάθε μπλοκ περιεχομένου θα πρέπει να ολοκληρώνεται με έναν γύρο αναστοχασμού.

Διαδικτυακά εργαλεία

Όποιαδήποτε καλό εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να προσαρμόζεται εύκολα σε μια ηλεκτρονική μορφή - ιδίως σε εποχές με και μετά την έναρξη της νέας περιόδου. Για το λόγο αυτό, κάθε δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών μας μπορεί επίσης να παραδοθεί ψηφιακά. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται διάφορα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ηλεκτρονική υλοποίηση του προγράμματος. Προκειμένου η ψηφιακή έκδοση να λειτουργεί ομαλά, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να αφιερώσουν εκ των προτέρων λίγο χρόνο για να εξοικωθούν με τα εργαλεία της επιλογής τους.

Πίνακας 5: Διαδικτυακά εργαλεία

Διαδικτυακά εργαλεία		
Λειτουργία	Ψηφιακά εργαλεία	Σύνδεσμοι
Φιλοξενία ψηφιακού συνεδρίου (επιλογή για εργασία μικρών ομάδων σε αίθουσες διαλείμματος)	Zoom	www.zoom.us
	Webex	www.webex.com
	Jitsi	https://jitsi.org/
	BigBlueButton	https://bigbluebutton.org
Συνεργατική εργασία σε ψηφιακό πίνακα	Miro	www.miro.com
	Τοιχογραφία	www.mural.com
	Padlet	www.padlet.com

	TaskCards	https://www.taskcards.de
Συνεργατική εργασία σε ψηφιακό σημειωματάριο	Etherpad	www.etherpad.org
Ψηφιακά κουίζ	Kahoot	www.kahoot.com
Ψηφιακά ερωτηματολόγια και δημοσκοπήσεις	Mentimeter	www.mentimeter.com
	Typeform	www.typeform.com
	Dudle	www.dudle.inf.tu-dresden.de
Κοινή χρήση εγγράφων	Dropbox	www.dropbox.com
	Μονάδα δίσκου Google	www.drive.google.com

Οι εκπαιδευτές θα χρειαστούν ένα εργαλείο τηλεδιάσκεψης για να φιλοξενήσουν το πρόγραμμα. Προκειμένου η ομάδα να συνδεθεί ευκολότερα, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να συμβουλευτούν τους συμμετέχοντες να έχουν τις κάμερές τους ενεργοποιημένες. Η δημιουργία ενός φακέλου Dropbox ή Google drive για την ομάδα των συμμετεχόντων θα πρέπει επίσης να είναι χρήσιμη – εδώ, σημαντικά έγγραφα και παρουσιάσεις, επεξεργασμένοι και αποθηκευμένοι πίνακες και άλλα μαθησιακά υλικά και αποτελέσματα μπορούν να μεταφορτωθούν και να είναι προσβάσιμα κατά τη διάρκεια και μετά το εργαστήριο.

Επισκόπηση του προγράμματος κατάρτισης

Στην ενότητα που ακολουθεί παρέχεται μια σύντομη επισκόπηση της συνολικής δομής του προγράμματος, των 3 ξεχωριστών ενοτήτων και των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν.

Στην ενότητα Α του προγράμματος, οι συμμετέχοντες θα γνωριστούν μεταξύ τους και με την ομάδα και θα εξερευνήσουν γενικά θέματα σχετικά με την ύπαρξη και την αλληλεπίδραση στο διαδίκτυο.

Ενότητα Α - Διαδικτυακή αλληλεπίδραση (πρώτη μέρα)		
Nr.	Όνομα δραστηριότητας	Διάρκεια
1.	Εισαγωγή και δημιουργία ασφαούς χώρου	30 - 45 λεπτά
2.	Dos και Don'ts του διαδικτυακού κόσμου (Netiquette)	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά
3.	Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης	40 - 45 λεπτά
4.	Ιστορίες... Εμπειρίες... Ευαισθητοποίηση...	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά (online) / 1 ώρα (offline)
5.	Εργαστήριο σεναρίων	45 - 60 λεπτά
6.	Ανατροφοδότηση / δόγματα	20 λεπτά

Η ενότητα Β επικεντρώνεται κυρίως στην εκπαίδευση των πολιτών. Εδώ, οι συμμετέχοντες θα διερευνήσουν τι πραγματικά σημαίνει να ζεις και να ενεργείς σε μια δημοκρατική κοινωνία: θα γνωρίσουν μια σειρά από αρχές και διαδικασίες που είναι κεντρικές σε αυτή την κοινωνική μορφή.

Ενότητα Β - Ζώντας και δρώντας σε μια δημοκρατία (δευτέρα μέρα)		
Nr.	Όνομα δραστηριότητας	Διάρκεια
1.	Εγώ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	20 λεπτά
2.	Εισαγωγή στη δημοκρατία / αρχές του πολίτη	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά
3.	Άσκηση αφήγησης	45 λεπτά
4.	Ψεύτικες ειδήσεις	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά (online) / 1 ώρα (offline)
5a.	Εκλογές	60 λεπτά
5b.	Δημιουργία συνδέσμων	120 λεπτά
6.	Ανατροφοδότηση / δόγματα	20 λεπτά

Τέλος, στην ενότητα Γ, οι νέες μαθαίνουν και εξασκούνται σε τρόπους με τους οποίους μπορούν να γίνουν οι ίδιοι ενεργοί στο διαδίκτυο ως νέοι πολίτες και να επηρεάσουν έτσι θετικά τις κανονότητές τους.

Ενότητα Γ - Διαδίκτυακή συμμετοχή		
(τρίτη ημέρα)		
Nr.	Όνομα δραστηριότητας	Διάρκεια
1.	Στη σκάλα - εισαγωγή στη συμμετοχή των νέων	120 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά (online) / 1 ώρα (offline)
2a.	OPIN - Ευρωπαϊκή εργασία για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων	45 λεπτά
2b.	F.I.R.E. - ένα εργαλείο ανάπτυξης καινοτήτων	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά
3.	Ανατροφοδότηση / δίδαγμα	20 λεπτά
Συνεδρία παρακολούθησης		
(6-8 εβδομάδες αργότερα)		
4a.	OPIN - Ευρωπαϊκή εργασία για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων	45 λεπτά
4b.	F.I.R.E. - ένα εργαλείο ανάπτυξης καινοτήτων	45 λεπτά

Στο τέλος του προγράμματος, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν αποκτήσει μια θεωρητική βάση σχετικά με τις δημοκρατικές αξίες και τις μορφές αλληλεπίδρασης, διαδικτυακά και μη, και, τέλος, να έχουν μάθει να μετατρέπουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους σε πολιτική δράση στο διαδίκτυο.

Τα επόμενα κεφάλαια θα παρουσιάσουν σε μεγαλύτερο βάθος αυτές τις τρεις ενότητες και τις δραστηριότητες από τις οποίες αποτελούνται και θα δώσουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευτές να εφαρμόσουν οι ίδιοι το πρόγραμμα.

Ενότητα Α - Διαδικτυακή αλληλεπίδραση (πρώτη ημέρα)

Σύντομη περιγραφή

Η πρώτη ενότητα εισάγει στο θέμα της ψηφιακής ιθαγένειας. Πριν από την εμφάνιση στο περιεχόμενο, οι συμμετέχοντες γνωρίζονται μεταξύ τους - ή, αν γνωρίζονται ήδη, μαθαίνουν νέες πτυχές του άλλου. Δημιουργούν έναν ασφαλή χώρο, διερευνούν γενικά θέματα της ύπαρξης και της αλληλεπίδρασης στο διαδίκτυο, ασχολούνται με βασικές έννοιες του γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, της ρητορικής μίσους και των διακρίσεων στο διαδίκτυο θεωρητικά αλλά και μέσω της ακρόασης άλλων ιστοριών και του προβληματισμού και της έμφασης σε διάφορα σενάρια.

Πεδίο εφαρμογής

Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει 5 σύντομες δραστηριότητες διάρκειας περίπου 30 έως 45 λεπτών η καθεμία, ένα σύντομο διάλειμμα 15 λεπτών και ένα διάλειμμα μιας ώρας για μεσημεριανό γεύμα. Όταν παραδίδεται ως συμπαιγνή ενότητα, διαρκεί συνολικά περίπου μια ολοκληρωμένη σχολική ημέρα (5 ώρες και 30 λεπτά). Ωστόσο, αυτή η δομή δεν είναι υποχρεωτική: η ενότητα μπορεί να προσαρμοστεί με ευελξία ανάλογα με την ομάδα και το μαθησιακό περιβάλλον. Οι εκπαιδευτές μπορούν να υλοποιήσουν τις δραστηριότητες μεμονωμένα ή να καταναλώνουν μικρότερα μπλοκ δύο ή τριών δραστηριοτήτων σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (π.χ. δύο / τρεις συνεχόμενες εβδομάδες).

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας στοχεύουν και στους τρεις τομείς ψηφιακών ικανοτήτων και σε μια σειρά διαφορετικών γνωστικών δεξιοτήτων - ιδίως εκείνων του πρώτου επιπέδου, **θυμάμαι και καταλαβαίνω**.

Πίνακας 6: Μαθησιακοί στόχοι - Ενότητα Α (Διαδικτυακή αλληλεπίδραση)

Μαθησιακοί στόχοι ⁹	Τομέας ικανοτήτων
Να θυμάστε και να κατανοείτε	
1α) Να αυξήσει η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση των εννοιών της ένταξης, του σεβασμού και της ανεκτικότητας	
1β) Να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των κατευθυντήριων γραμμών και των εργαλείων για την αλληλεπίδραση με τους άλλους στο διαδίκτυο με θετικό και αυτιστικό τρόπο	
1γ) Η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση των εννοιών της αγωγής του πολίτη / της δημοκρατίας, της ενεργού συμμετοχής και των δικαιωμάτων και των ευθυνών της ψηφιακής ιθαγένειας	
2α) Αύξηση της κατανόησης των δεσμών μεταξύ και της σημασίας της ένταξης, του σεβασμού και της ανοχής στους ψηφιακούς χώρους (π.χ., ρητορική μίσους και σεβασμός/ανοχή στην ηλεκτρονική επικοινωνία)	
2β) Αύξηση της κατανόησης της ρητικής συνιστώσας των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων και σχέσεων	
Εφαρμογή και ανάλυση	

⁹ Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στο θεωρητικό πλαίσιο της ACTION (https://www.erasmus-action.eu/wp-content/uploads/2021/09/ACTION-Theoretical-Framework-and-Analysis_Web_version.pdf).

5α) Αύξηση των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης για την ανάλυση και επίλυση προβλημάτων σε σχέση με την πρόσβαση, την ένταξη και τον σεβασμό	
4β) Να αύξησει τις δεξιότητες της αναγνώρισης και της ενσυναίσθησης	
Αξιολογήστε και δημιουργήστε	
6β) Να είναι σε θέση να εκφράζουν απόψεις / τη δική τους οπτική γωνία	

Δραστηριότητες

Η ενότητα Α (Διαδίκτυακή αλληλεπίδραση) έχει την ακόλουθη δομή:

Πίνακας 7: Επισκόπηση των δραστηριοτήτων - Ενότητα Α (Διαδίκτυακή αλληλεπίδραση)

Ενότητα Α - Διαδίκτυακή αλληλεπίδραση (πρώτη μέρα)		
Nr.	Όνομα δραστηριότητας	Διάρκεια
1.	Εισαγωγή και δημιουργία ασφαλούς χώρου	30 - 45 λεπτά
2.	Dos και Don't's του διαδικτυακού κόσμου (Netiquette)	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά
3.	Εισαγωγή στις βασικές έννοιες του γραμμτισμού στα μέσα ενημέρωσης	40 - 45 λεπτά
4.	Ιστορίες... Εμπειρίες... Ευαισθητοποίηση...	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά (online) / 1 ώρα (offline)
5.	Εργαστήριο σεναρίων	45 - 60 λεπτά
6.	Ανατροφοδότηση / διδάγματα	20 λεπτά

Η επόμενη παράγραφος θα εισάγει τους εκπαιδευτές στις δραστηριότητες με περισσότερες λεπτομέρειες, επιτρέποντάς τους έτσι να εφαρμόσουν οι ίδιοι την ενότητα.

1. Εισαγωγή και δημιουργία ασφαλούς χώρου

Χρόνος	30 - 45 λεπτά
Στόχοι & προσέγγιση	- Γνωρίστε τους άλλους συμμετέχοντες - Δημιουργία και συμφωνία κανόνων αλληλεπίδρασης - Δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου για τη διάρκεια του προγράμματος
Εργαλεία & εξοπλισμός	- Flipchart - Δείκτης - Συλλογή δηλώσεων (έγγρ. 1)
Προετοιμασία	Οι καρτέλες είναι τοποθετημένες σε κύκλο ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον.
Διαδικτυακή προσαρμογή	Πριν από το βήμα 3 (ομοιότητες και διαφορές), ο εκπαιδευτής μπορεί να ζητήσει από όλους τους μαθητές να απενεργοποιήσουν τις κάμερές τους. Αντί να σηκωθούν όρθιοι, οι μαθητές ενεργοποιούν στη συνέχεια τις κάμερές τους και τις απενεργοποιούν ξανά πριν από κάθε νέα δήλωση. Ένας ψηφιακός πίνακας μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το συνεργατικό μέρος της δραστηριότητας (δημιουργία κανόνων). Οι τελειωμένοι κανόνες θα πρέπει να ασφαλιζονται σε ένα ψηφιακό σημειωματάριο ή σε άλλο εργαλείο που μπορεί να συντάσσεται από τον εκπαιδευτή και να είναι προσβάσιμο από τους συμμετέχοντες ανά πάσα στιγμή. Η ίδια η δομή του μαθήματος θα πρέπει επίσης να αποστέλλεται σε όλους τους συμμετέχοντες ή να καθίσταται με άλλο τρόπο προσβάσιμη με ένα εργαλείο κοινής χρήσης εγγράφων.

Οδηγίες

- Εισαγωγή του προγράμματος (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής συστήνεται γρήγορα (εάν είναι απαραίτητο) και εξηγεί τον στόχο, το περιεχόμενο και τη διαδικασία της κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων των χρόνων έναρξης και λήξης κάθε ενότητας.
- Εισαγωγή των συμμετεχόντων (5-10 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες παρουσιάζονται και περιμένουν από αυτή την ενότητα. Εάν γνωρίζονται ήδη μεταξύ τους, παρουσιάζουν μόνο τις προσδοκίες τους. Είναι σημαντικό όλοι να αισθάνονται άνετα και να μην εκτίθενται.
- Κοινά σημεία και διαφορές (5-10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής διαβάζει δυνατά δηλώσεις. Εάν μια δήλωση ισχύει για κάποιον συμμετέχοντα, αυτός σηκώνεται όρθιος και κάθεται ξανά πριν διαβαστεί η επόμενη δήλωση. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, μιλάει μόνο ο εκπαιδευτής. Οι συμμετέχοντες και ο εκπαιδευτής δεν σχολιάζουν τίποτα. Μια συλλογή δηλώσεων βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, doc 1.
- Θέσπιση κανόνων (15-20 λεπτά):** Μέσα από καταιγισμό ιδεών, οι συμμετέχοντες καθορίζουν συνεργατικά τους κανόνες για το πώς θα συνεργάζονται με υγιή και ασφαλή

τρόπο κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Σκέφτονται τους πιθανούς κανόνες και τους μοιράζονται με όλη την ομάδα. Στο τέλος, καταγράφουν και συσσωρεύουν τις προτάσεις τους. Όλη η ομάδα θα πρέπει να συμφωνήσει σε όλους τους κανόνες. Αν όχι, συζητούν τον εν λόγω κανόνα και βρίσκουν μόνοι τους μια λύση. Ο εκπαιδευτής μπορεί να ενθαρρύνει όλους τους συμμετέχοντες να διατυπώσουν τη γνώμη τους - όλοι πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτή τη διαδικασία.

Τόσο η δομή του προγράμματος όσο και οι κανόνες που δημιουργούνται από τους συμμετέχοντες μπορούν να απεικονιστούν σε μια αφίσα και να αναρτηθούν στον τοίχο κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Πώς αισθανθήκατε όταν συμμετείχατε σε αυτή τη δραστηριότητα;
2. Έμαθα κάτι καινούριο για τους άλλους στην ομάδα και για τον εαυτό μου;
3. Πώς συνεργάστηκα με την ομάδα;
 - a. Αισθάνθηκα άνετα να μοιραστώ τις απόψεις μου;
 - b. Ακούστηκαν, έγιναν σεβαστές και ενσωματώθηκαν οι σκέψεις μου;

Πηγές

Bulgarian safer internet centre applied research and communications fund (Ed.): Μεθοδολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος Cyberscout. Βουλγαρικό κέντρο ασφαλέστερου διαδικτύου. Ενότητα

1. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://eucpn.org/document/cyberscout-programme>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Youth MIND Education; SPI Forschung GmbH Berlin (Eds.): Diversity-Training in Schulen. Übung

1. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση http://youth-mind.eu/wp-content/uploads/2020/05/Good-Practice-I_Diversity-training-at-school_Method_Handpout_German.pdf, ελεγχθείσα στις 29/10/2021.

Με σχόλια [A1]: Σύνδεσμο checken!!

2. Dos και Don'ts του διαδικτυακού κόσμου (Netiquette)

Χρόνος	45 λεπτά
Στόχοι & προσέγγιση	Παρουσιάστε τα βασικά Dos και Don'ts της "διαδικτυακής παρουσίας"
Εργαλεία & Εξοπλισμός	- Flipchart - Δείκτης - Παρουσίαση Power Point "Netiquette" (doc 2) - Εργαλεία για τον διαμοιρασμό της παρουσίασης (π.χ. φορητός υπολογιστής/tablet και βιντεοπροβολέας)
Προετοιμασία	Ένας κύκλος από καρέκλες για να βλέπουν και να κατανοούν οι συμμετέχοντες ο ένας τον άλλον και τον εκπαιδευτή στο μπροστινό μέρος.
Διαδικτυακή προσαρμογή	Εάν η ομάδα είναι ιδιαίτερα μεγάλη, οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν να χωρίσουν τους συμμετέχοντες σε <i>αίθουσες διαχωρισμού</i> για το τμήμα της συζήτησης. Ένας ψηφιακός πίνακας μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το συνεργατικό μέρος της δραστηριότητας (δημιουργία λίστας ελέγχου).

Οδηγίες

- Εισαγωγή (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής εισάγει την ιδέα της δικτυακής δεοντολογίας (ένα σύνολο κανόνων σχετικά με τη συμπεριφορά που είναι αποδεκτή στο διαδίκτυο), χρησιμοποιώντας την παρουσίαση Power Point. Η παρουσίαση βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 2**.
- Συζήτηση (20 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες ανταλλάσσουν ενεργά τις ιδέες τους και συζητούν τι είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου όταν ήμαστε online. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης μπορούν να σκεφτούν αυτές τις ερωτήσεις:
 - Διαφέρουν οι κανόνες αλληλεπίδρασης/συμπεριφοράς εκτός και εκτός διαδικτύου; Αν ναι, πώς;
 - Ποιες μορφές ψηφιακής αλληλεπίδρασης υπάρχουν; Πώς διαφέρουν;
 - Τι κάνει την καλή ψηφιακή αλληλεπίδραση;
 - Ποια είναι τα "no goes" της ψηφιακής αλληλεπίδρασης;
- Συνεργατική λίστα ελέγχου (10 λεπτά):** Ως αποτέλεσμα της συζήτησης, οι συμμετέχοντες δημιουργούν μια λίστα ελέγχου των κανόνων και των απαγορεύσεων. Καταγράφουν έναν καλά δομημένο κατάλογο σε ένα flipchart ή σε άλλο (διαδικτυακό) εργαλείο. Ανάλογα με την ομάδα αυτό το μέρος μπορεί να καθοδηγείται από τον εκπαιδευτή ή να είναι αυτο-οδηγούμενο.
- Επανάληψη και προβληματισμός (10 λεπτά):** Η ομάδα εξετάζει βήμα προς βήμα τη λίστα ελέγχου και προβληματίζεται για όλα τα σημεία. Για το καθένα, θυμούνται και επαναλαμβάνουν γιατί δεν πρέπει ή πρέπει να συμπεριφέρονται με τον αντίστοιχο τρόπο στο διαδίκτυο και ποιες συνέπειες θα είχε η μη τήρηση αυτού του κανόνα.

Προαιρετικός προβληματισμός

1. Ακολουθώ κάποιο είδος netiquette στην καθημερινή μου ζωή; Τι είναι το πιο σημαντικό για μένα;
2. Έχω παραβιάσει ποτέ τους κανόνες αποδεκτής συμπεριφοράς στο διαδίκτυο;

3. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης

Χρόνος 45 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Να γνωρίσουν βασικές έννοιες που σχετίζονται με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης (π.χ. ρητορική μίσους, διακρίσεις, μισαλλοδοξία)
- Να ευαισθητοποιηθούν στις έννοιες της ενσυναίσθησης, του σεβασμού των ευθυνών, των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.
- Να συνδέουν τις γενικές έννοιες με τη σημασία τους για την ηλεκτρονική επικοινωνία και αλληλεπίδραση των νέων.

Εργασία & Εξοπλισμός

- Φύλλο εργασίας "Έννοιες και ορισμοί" (έγγρ. 3)
- Παρουσίαση Power Point "Ένώσεις και ορισμοί" (έγγρ. 4)
- Εργασία για τον διαμοιρασμό της παρουσίασης (π.χ. φορητός υπολογιστής/tablet κα βιντεοπροβολέας)
- Ψαλίδι, κόλλα και λευκά φύλλα χαρτί για κάθε ομάδα
- Στυλό για όλους τους συμμετέχοντες

Προετοιμασία

Οι συμμετέχοντες κάθονται σε ομάδες των 5 περίπου ατόμων.

Διαδραστική προσαρμογή

Η παρουσίαση Power Point μπορεί να παρουσιαστεί μέσω ενός **ψηφιακού συνεδριακού εργαλείου**. Για το ομαδικό μέρος της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε **αίθουσες διαχωρισμού** με περίπου 5 μέλη η καθεμία. Οι εκπαιδευτές μπορούν να μεταφέρουν το φύλλο εργασίας σε **ψηφιακό πίνακα** και να δημιουργήσουν μια ξεχωριστή έκδοση για κάθε ομάδα. Οι σωστές απαντήσεις μπορούν να παρουσιαστούν από τον εκπαιδευτή μέσω παρουσίασης Power Point ή μέσω κοινής χρήσης της οθόνης και ετομένως των λύσεων μιας από τις ομάδες και αντιπαροβολής των αποτελεσμάτων τους με αυτά των άλλων ομάδων και των ετήσιμων λύσεων.

Οδηγίες

1. **Ένώσεις (20 λεπτά):** Οι επιλεγμένοι εννοιολογικοί όροι (π.χ. διακρίσεις, ρητορική μίσους κ.λπ.) παρουσιάζονται μέσω της παρουσίασης Power Point ("Έννοιες και ορισμοί"). Οι συμμετέχοντες κάνουν καταγραφή ιδεών για τους συσχετισμούς τους με τους παρουσιάζόμενους όρους. Κατά τη διάρκεια αυτού του μέρους, δεν υπάρχει σωστό ή λάθος! Η παρουσίαση βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 4**.
2. **Σύνδεση εννοιών και ορισμών (15 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες των πέντε περίπου μελών. Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα εκτυπωμένο φύλλο εργασίας και ένα ψαλίδι. Μαζί συνδέουν κάθε έννοια του γραμματισμού στα μέσα με τον ορισμό της - είτε σχεδιάζοντας γραμμές μεταξύ των αντίστοιχων κουτιών, είτε κόβοντας όλα τα κομμάτια των εννοιών και κολλώντας τα δίπλα στους αντίστοιχους ορισμούς τους σε ξεχωριστό φύλλο. Εάν οι εκπαιδευτές επιλέξουν την τελευταία επιλογή, κάθε ομάδα λαμβάνει επίσης ένα ψαλίδι και ένα κενό χαρτί. Το φύλλο εργασίας βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 3**.

3. **Συζήτηση των λύσεων (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής ενοποιεί όλη την ομάδα. Στην ολομέλεια, οι συμμετέχοντες συγκρίνουν και συζητούν τις λύσεις τους. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής χρησιμοποιεί το PPT για να παρουσιάσει τους επίσημους ορισμούς των εννοιών, εμπλέκοντας ενεργά τους συμμετέχοντες και διορθώνοντας τις ιδέες τους, εάν είναι απαραίτητο.

Οι ορισμοί θα πρέπει να επικαιροποιηθούν ώστε να εξακολουθούν να αφορούν τους νέους. Οι εκπαιδευτές μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν παραδείγματα προηγούμενων γεγονότων που σχετίζονται με τις έννοιες: αυτά μπορούν να καταγραφούν σε μικρά κομμάτια χαρτί ή post-it και να μοιραστούν σε κάθε ομάδα, η οποία στη συνέχεια τα συνδέει με την κατάλληλη έννοια και τον ορισμό. Εναλλακτικά, οι εκπαιδευτές μπορούν να συμπεριλάβουν παραδείγματα προφορικά στη συζήτηση της ομάδας.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Ποιες εντυπώσεις αποκόμισα από αυτή τη δραστηριότητα;
2. Έχω εγώ ή κάποιος που γνωρίζω διαδώσει ποτέ ρητορική μίσους, μισαλλοδοξία και διακρίσεις στο διαδίκτυο;
3. Πώς μπορώ να αλλάξω τη συμπεριφορά μου για να αποφύγω τη διάδοση της ρητορικής μίσους, της μισαλλοδοξίας και των διακρίσεων στο διαδίκτυο;

Πηγές

Erasmus+ Projekt DETECT (2020) (επιμ.): Detect: Εγχειρίδιο μεθόδου για εκπαιδευτικούς. Άσκηση

1. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.detect-erasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Dictionary.com (2021). Σε απευθείας σύνδεση: <https://www.dictionary.com/>, ελεγχθείσα στις 14/12/2021.

Merriam Webster (2021). Σε απευθείας σύνδεση: <https://www.merriam-webster.com/>, ελεγχθείσα στις 14/12/2021.

4. Ιστορίες... Εμπειρίες... Ευαισθητοποίηση...

Χρόνος	45 λεπτά
Στόχοι & προσέγγιση	• Συνδέστε τις έννοιες που συζητήθηκαν στη δραστηριότητα 3 (διακρίσεις, ρητορική μίσους, μισαλλοδοξία) με καταστάσεις της πραγματικής ζωής στο διαδίκτυο. • Να προβληματιστούν και να συζητήσουν προσωπικές ιστορίες και εκάινες που θα μπορούσαν ρεαλιστικά να αντιμετωπιστούν στο διαδίκτυο, καθώς και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. • Ανάπτυξη δεξιοτήτων κοινωνικής επικοινωνίας (ευσυναιθητική ακρόαση)
Εργαλεία & εξοπλισμός	• Flipchart • Δείκτης • Στυλό και χαρτί για κάθε συμμετέχοντα
Προετοιμασία	Οι καρέκλες πρέπει να είναι τοποθετημένες σε κύκλο, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον. Θα πρέπει να υπάρχουν αρκετά στυλό/μολύβια και χαρτί για κάθε συμμετέχοντα.
Διαδίκτυακή προσαρμογή	Οι συμμετέχοντες μπορούν να γράψουν και να στείλουν τις ιστορίες τους για τις διακρίσεις που βίωσαν στον εκπαιδευτή σε μια ιδιωτική συνομιλία στο εργαλείο ψηφιακής διάσκεψης ή να τις δημοσιεύσουν ανώνυμα σε ένα ψηφιακό σημειωματάριο . Για τις συζητήσεις σε μικρότερες ομάδες, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε αίθουσες διαχωρισμού .

Οδηγίες

1. **Εισαγωγή (3 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής αναφέρει στην προηγούμενη δραστηριότητα και κάνει μια σύντομη ανακεφαλαίωση των εννοιών των διακρίσεων, της μισαλλοδοξίας και της ρητορικής μίσους.
2. **Προσωπικές ιστορίες (7 λεπτά):** Κάθε συμμετέχων αφιερώνει λίγο χρόνο για τον εαυτό του και καταγράφει μια προσωπική εμπειρία, ή την εμπειρία ενός φίλου του, με διαδικτυακές διακρίσεις, ρητορική μίσους ή μισαλλοδοξία. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν αν θα γράψουν το όνομά τους ή αν θα αφήσουν την ιστορία τους ανώνυμα. Οι ιστορίες συλλέγονται στη συνέχεια από τον εκπαιδευτή.
3. **Ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση (30 λεπτά):** Αυτή η διαδικασία επαναλαμβάνεται για 2-3 ιστορίες.
 - a. Ο εκπαιδευτής διαβάζει φωνηανά μια προσωπική ιστορία (χωρίς να κατονομάζει τον συγγραφέα της ιστορίας, αν δεν το επιθυμεί).
 - b. Οι συμμετέχοντες συζητούν αν η εμπειρία συνιστά ή όχι διάκριση, ρητορική μίσους ή μισαλλοδοξία, καθώς και αν είχαν παρόμοιες εμπειρίες και ποιες ήταν ή θα ήταν οι αντιδράσεις τους.
 - c. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε μικρές ομάδες για να συζητήσουν πιθανούς τρόπους παρέμβασης ή πρόληψης τέτοιων καταστάσεων.
 - d. Στη συνέχεια, οι ιδέες αυτές μοιράζονται με όλη την ομάδα.

Οι συμμετέχοντες θα μοιραστούν προσωπικές και ενδεχομένως επώδυνες ιστορίες - ιδιαίτερα σημαντικό για τους εκπαιδευτές να παρέχουν και να δημιουργούν έναν ασφαλή χώρο. Μια αναφορά στους κανόνες αλληλεπίδρασης που συγκεντρώθηκαν στην αρχή του προγράμματος **(1. Εισαγωγή και δημιουργία ασφαλούς χώρου)** θα μπορούσε να είναι μια καλή ιδέα.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Πώς με έκανε να νιώσω ακούγοντας τις άλλες ιστορίες; Αισθάνθηκα ότι συνδέθηκα με τους άλλους;
2. Θα είμαι σε θέση να αναγνωρίζω τη ρητορική μίσους, τη μισαλλοδοξία και τις διακρίσεις στο διαδίκτυο στο μέλλον;

Πηγές

Bulgarian safer internet centre applied research and communications fund (Ed.): Μεθοδολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος Cyberscout, Βουλγαρικό κέντρο ασφαλέστερου διαδικτύου. Ενότητα

3. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://eucpn.org/document/cyberscout-programme>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

5. Εργαστήριο σεναρίων

Χρόνος 50 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Εμβάθυνση της κατανόησης των διακρίσεων, της ρητορικής μίσους και της μισαλλοδοξίας
- Να αξιολογούν τη σοβαρότητα πραγματικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν διακρίσεις, ρητορική μίσους και μισαλλοδοξία.
- Ερωτήστε τη δική σας γνώμη σχετικά με τους όρους αυτούς
- Κατανοήστε την πολυπλοκότητα των καταστάσεων και των ανθρωπίνων που βιώνουν ρητορική μίσους, μισαλλοδοξία και διακρίσεις στο διαδίκτυο.

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Flipchart
- Δείκτης
- Προαιρετικά: μεγάλο χαρτί/αφίσα και στυλό για κάθε συμμετέχοντα
- Παρουσίαση Power Point "Scenarios Online" (έγγρ. 5)
- Εργαλεία για τον διαμοιρασμό της παρουσίασης (π.χ. φορητός υπολογιστής/tablet και βιντεοπροβολέας)
- Εκτυπωμένη έκδοση κάθε σεναρίου (σε εικόνα ή γραπτή μορφή)

Προετοιμασία

Ο εκπαιδευτής επιλέγει έως και πέντε σενάρια από την παρουσίαση Power Point- οι διαφάνειες με άλλα σενάρια και υποδειγματικές καταστάσεις είναι κρυμμένες. Για κάθε σενάριο, γράφει έναν αριθμό στο χαρτί/την αφίσα (1-5). Τα επιλεγμένα σενάρια πρέπει επίσης να ανηραφούν από την παρουσίαση- κάθε ένα από αυτά πρέπει να εκτυπωθεί σε ξεχωριστό φύλλο χαρτιού. Οι καρτέλες είναι τοποθετημένες σε σχήμα U έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν τους άλλους, τον εκπαιδευτή και την παρουσίαση.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Η παρουσίαση Power Point μπορεί να κοινοποιηθεί στο *εργαλείο ψηφιακής διάσκεψης*. Για την αξιολόγηση των καταστάσεων, οι εκπαιδευτές μπορούν να δημιουργήσουν μια *ψηφιακή δημοσκόπηση* ή να χρησιμοποιήσουν έναν από τους *ψηφιακούς πίνακες*.

Οδηγίες

1. **Αξιολόγηση της κατάστασης (15 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει την πρώτη από τις επιλεγμένες καταστάσεις, χρησιμοποιώντας την παρουσίαση Power Point. Ζητείται από τους συμμετέχοντες να αξιολογήσουν τη σοβαρότητα των καταστάσεων - ως "όχι σοβαρή", "κάπως σοβαρή", "ενάξει", "σοβαρή" ή "πολύ σοβαρή". Ο εκπαιδευτής μπορεί να συλλέξει απαντήσεις της ομάδας προφορικά ή γραπτά σε ένα μεγάλο χαρτί/αφίσα που παραμένει ορατό για το υπόλοιπο της δραστηριότητας. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής ζητά από τους συμμετέχοντες να εξηγήσουν εν συντομία τους λόγους για την αξιολόγησή τους. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται για όλες τις καταστάσεις (1-5). Η παρουσίαση με τα σενάρια βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, *έγγρ. 5*.
2. **Δημιουργία ομάδων (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες μετρώντας από το ένα έως το πέντε. Τα άτομα με τον ίδιο αριθμό σχηματίζουν μια ομάδα- κάθε ομάδα πρέπει να αποτελείται από 3-4 συμμετέχοντες. Κάθε ομάδα λαμβάνει μια

εκτυπωμένη έκδοση της εκδόσεως/του κειμένου του σεναρίου που παρουσιάζεται στην παρουσίαση. Ο αριθμός των ομάδων (και των σεναρίων) θα πρέπει να προσαρμόζεται στο συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων.

3. Ομαδική εργασία (15 λεπτά):

- A. Συζήτηση (5 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες συζητούν τη θέση της κατάστασής τους στην κατάσταση σοβαρότητας και μοιράζονται τις σκέψεις και τις εντυπώσεις τους. Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου, δεν υπάρχουν λανθασμένες απαντήσεις.
- B. Σενάρια (10 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αρχίσουν να σκέφτονται πώς οι αλλαγές στο σενάριο θα επηρεάζουν την αξιολόγηση της σοβαρότητας του. Ο εκπαιδευτής μπορεί να εστιάσει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες τροποποιήσεις:
- Γνωρίζετε προσωπικά κάποιον που θα πληγωθεί από το σχολείο/την κατάσταση.
 - Πολλοί άνθρωποι διάβασαν/άκουσαν/είδαν το σχολείο/την κατάσταση.
 - Ο ομιλητής/σχολιαστής δεν ήθελε να κάνει κακό.
 - Ο ομιλητής/σχολιαστής έχει μεγαλύτερη δύναμη από τον παθόντα.

- 4. Παρουσίαση (15-25 λεπτά):** Κάθε ομάδα έχει περίπου 5 λεπτά για να παρουσιάσει συνοπτικά τα αποτελέσματα της συζήτησής της στην ολομέλεια.

Τα παρουσιάζομενα σενάρια μπορούν να προσαρμοστούν και να εξατομικευτούν. Θα ήθελα να δουλέψουμε πάνω σε καταστάσεις με τις οποίες οι συμμετέχοντες μπορούν να συσχετιστούν. Εάν οι εκπαιδευτές επιλέξουν να δημιουργήσουν ή να συμπληρώσουν νέες καταστάσεις, μπορούν να τις παρουσιάσουν ως μικρές ιστορίες, εικόνες ή βίντεο. Μπορούν επίσης να αφήσουν τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν τα δικά τους σενάρια και να τα παρουσιάσουν στην ομάδα ως παιχνιδιό ρόλων.

Προαιρετικός προβληματισμός

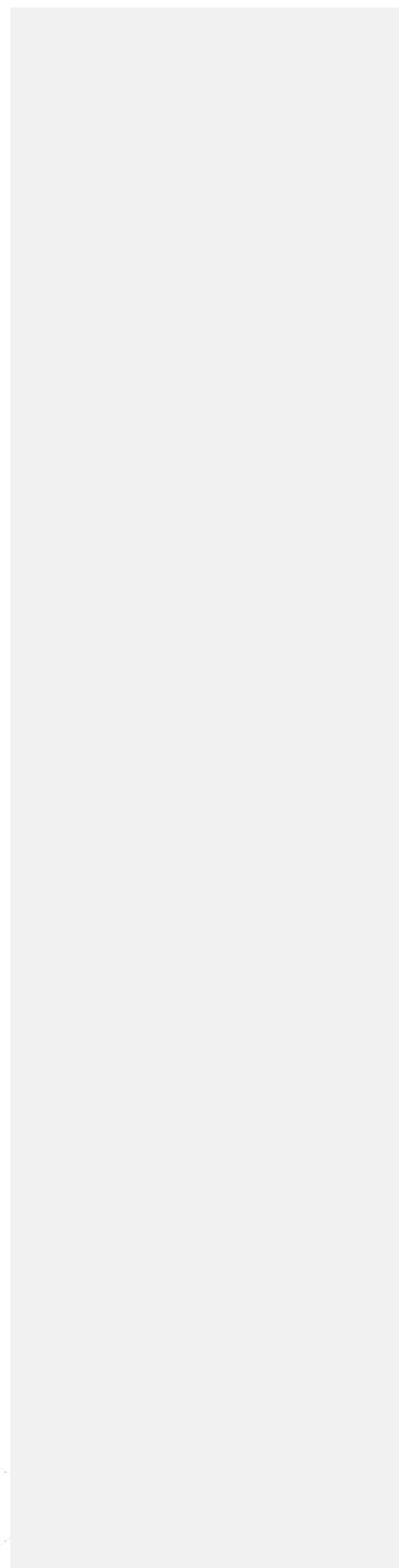
1. Τι αποκόμισα από αυτή τη δραστηριότητα;
2. Παρατήρησα ότι η γνώμη μου άλλαξε κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας;
3. Πώς αισθάνθηκα κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας;
4. Τι σκέφτομαι τώρα για τις διακρίσεις, τη ρητορική μίσους και την έλλειψη ανοχής στο διαδίκτυο;

Πηγές

Αυτή η δραστηριότητα εμπνεύστηκε από τον ακόλουθο πόρο και βασίζεται χαλαρά σε αυτόν, και προσαρμόστηκε σε ένα διαδικτυακό πλαίσιο:

Σπίτι της Άννας Φρανκ; Anne Frank Zentrum; Eagerly Internet; Erinnern.at; Διεθνές Σχολείο Άμστερνταμ; MART κ.ά.: Εργαλειοθήκη κατά των διακρίσεων. Εντάξει, ή όχι; Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://olt.storiesthatmove.org/en/path/facing-discrimination/is-this-serious/five-situations/five-situations/>, ελεγχθείσα στις 29/10/2021.¹⁰

¹⁰ Αυτή η πηγή ή ένα προσβάσιμο μόνο μετά από δωρεάν ηλεκτρονική εγγραφή στον ιστότοπο Stories that Move.

6. Ανατροφοδότηση και διδάγματα

Χρόνος	20 λεπτά
Στόχοι & προσέγγιση	Οι συμμετέχοντες αναστοχάζονται σχετικά με το τι έμαθαν στο πλαίσιο της ενότητας, σε σχέση με τους μαθησιακούς στόχους της ενότητας.
Εργαλεία & εξοπλισμός	Για την επιλογή γ: Φύλλο εργασίας "Ανατροφοδότηση και διδάγματα" (έγγρ. 6α ή 6β)
Προετοιμασία	Οι καρέκλες είναι τοποθετημένες σε σχήμα U/κύκλου, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον.
Διαδικτυακή προσαρμογή	Για την επιλογή γ, οι εκπαιδευτές μπορούν να καταστήσουν μια ψηφιακή έκδοση του φύλλου εργασίας προσβάσιμη στην ομάδα μέσω ενός εργαλείου κοινής χρήσης εγγράφων. Εναλλακτικά, οι ερωτήσεις μπορούν να μεταφερθούν σε ένα ψηφιακό σημειωματάριο ή έναν ψηφιακό πίνακα: όλοι οι συμμετέχοντες μπορούν να απαντήσουν ανώνυμα, ενώ ταυτόχρονα βλέπουν τι απαντήθηκαν, σκέφτηκαν και έμαθαν οι άλλοι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της ενότητας.

Οδηγίες

Ο εκπαιδευτής ξεκινά με μια πολύ σύντομη ανακεφαλαίωση των όσων έγιναν και δόθηκαν κατά τη διάρκεια της ημέρας. Επιλέγει 3 μαθησιακούς στόχους (έναν από κάθε τομέα, για παράδειγμα), στους οποίους στόχευε η ενότητα και οι οποίοι θεωρούν ότι σχετίζονται πιο έντονα με τα διδάγματα της ημέρας, και τους εξηγεί εν συντομία στην ομάδα. Αυτό θα πρέπει να κάνει τους συμμετέχοντες να συνδετητοποιήσουν ενεργά το στόχευε να επιτύχει η ενότητα και μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον δικό τους αυτο-αναστοχασμό. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει μεταξύ των ακόλουθων επιλογών ή να τις συνδυάσει:

- Γύρος ανατροφοδότησης "Flashlight":** Κάθε συμμετέχων λέει γρήγορα από μία λέξη έως μία πρόταση για την εμπειρία του με την ενότητα.
- Απαντώντας σε ερωτήσεις:** Κάθε συμμετέχων απαντά στις ερωτήσεις:
 - Ποιο ήταν το αποκορύφωμά σας;
 - Τι θα θέλατε να συζητήσουμε στη συνέχεια;
 - Ποιο ένα το δικό σας μήνυμα;
- Φύλλο εργασίας:** Κάθε συμμετέχων λαμβάνει ένα φύλλο εργασίας με μια άσκηση προβληματισμού. Οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο διαφορετικών εκδόσεων. Θα πρέπει να βασίσουν την επιλογή τους στις δεξιότητες της ομάδας τους και στο χρόνο που διαθέτουν για την άσκηση.
 - Η επιλογή α είναι πιο σύνθετη: οι συμμετέχοντες συνδέουν αυτά που έμαθαν με διάφορα μέρη της κοινωνικής τους ζωής στο διαδίκτυο και εκτός διαδικτύου. Βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, έγγρ. 6α.
 - Η επιλογή β είναι πιο απλή: οι συμμετέχοντες αναστοχάζονται σχετικά με το τι έμαθαν, τι τους άρεσε και τι θα άλλαζαν στην ενότητα. Βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, έγγρ. 6β.

Ο αναστοχασμός είναι σημαντικός και βοηθάει στην κατανόηση και την απομνημόνευση των θεμάτων της ενότητας. Εάν υπάρχει αρκετός χρόνος, θα πρέπει να εφαρμοστούν περισσότερες από μία επιλογές.

Ενότητα Β - Ζώντας σε μια δημοκρατία (δεύτερη ημέρα)

Σύντομη περιγραφή

Η δεύτερη ενότητα έχει ως στόχο να εμβυθύνει την κατανόηση της ψηφιακής θαγένειας από τους συμμετέχοντες και να τους δώσει τη δυνατότητα να την εφαρμόσουν στην καθημερινή τους ζωή. Οι συμμετέχοντες καλούνται να προβληματιστούν σχετικά με τη δική τους αυτοπαρουσία στο διαδίκτυο, να προβληματιστούν σχετικά με τη δημοκρατία και τις βασικές αρχές του πολίτη και να ασχοληθούν με τη δομή της δημοκρατίας.

Πεδίο εφαρμογής

Η συνολική διάρκεια αυτής της ενότητας εξαρτάται από τη διαδρομή που θα επιλέξουν οι εκπαιδευτές. Εάν οι εκπαιδευτές επιλέξουν να εφαρμόσουν την 5α, η ενότητα διαρκεί 5 ώρες και 10 λεπτά – με την 5β, η διάρκεια είναι 6 ώρες και 25 λεπτά.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθησιακοί στόχοι αυτής της ενότητας στοχεύουν και στους τρεις τομείς ψηφιακών ικανοτήτων και αφορούν κυρίως το δεύτερο γνωστικό επίπεδο, την **εφαρμογή και την ανάλυση**.

Πίνακας 8: Μαθησιακοί στόχοι - Ενότητα Β (Ζώντας σε μια δημοκρατία)

Μαθησιακοί στόχοι ¹¹	Τομέας ικανοτήτων
Να θυμάστε και να καταλαβαίνετε	
1β) Να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των κατευθυντήριων γραμμών και των εργαλείων για την αλληλεπίδραση με τους άλλους στο διαδίκτυο με θετικό και ουσιαστικό τρόπο	
1γ) Η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση των εννοιών της δημοκρατικής εκπαίδευσης, της ενεργού συμμετοχής και των δικαιωμάτων και των ευθυνών της ψηφιακής θαγένειας	
2β) Αύξηση της κατανόησης της ηθικής συναισθήσεως των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων και σχέσεων	
2γ) Να αυξηθεί η κατανόηση των δεσμών μεταξύ των εν λόγω εννοιολογικών πτυχών και της σημασίας τους στον ψηφιακό τομέα.	
Εφαρμογή και ανάλυση	
3α) Να αναγνωρίζουν τα στερεότυπα / τις διακρίσεις / τον στιγματισμό (π.χ., με τη μορφή ψευδών ειδήσεων)	

¹¹ Για περισσότερες λεπτομέρειες ανατρέξτε στο θεωρητικό πλαίσιο της ACTION (https://www.erasmus-action.eu/wp-content/uploads/2021/09/ACTION-Theoretical-Framework-and-Analysis_Web_version.pdf).

4α) Ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων, κοινότητας πολιτισμοφιλίας και αγωγής του πολίτη, καθώς και της κανόνων αποτελεσματικής διαδικτυακής επικοινωνίας για αξίες όπως ο σεβασμός και η ανεκτικότητα.	
4β) Να αυξήσει τις δεξιότητες της αναγνώρισης και της ενσυναίσθησης	
4γ) Να ενισχύσει τις στάσεις και τις δεξιότητες του σεβασμού, της πολιτείας, της ανοχής της ασάφειας και της ατομικής ευθύνης	
5α) Να αυξήσει τις δεξιότητες κριτικής σκέψης προκειμένου να αναλύει και να επιλύει προβλήματα σε σχέση με την πρόσβαση, την ένταξη και τον σεβασμό στην ψηφιακή/διαδικτυακή επικοινωνία	
5β) Ενίσχυση / ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων και κοινότητας αγωγής του πολίτη	
5γ) Να είναι σε θέση να εντοπίζουν τις διακρίσεις, τη μισαλλοδοξία και τον αποκλεισμό όταν αυτές εμφανίζονται στην ψηφιακή/επικοινωνιακή επικοινωνία	
5δ) Να είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά στο διαδικτυο σχετικά με αξίες όπως η εκπαίδευση στη δημοκρατία, η ενεργός συμμετοχή και τα δικαιώματα και οι ευθύνες της ψηφιακής ιθαγένειας	
5ε) Να αναλύουν και να επιλύουν προβλήματα σε σχέση με την εκπαίδευση στη δημοκρατία, την ενεργό συμμετοχή και τα δικαιώματα και τις ευθύνες της ψηφιακής ιθαγένειας	
Αξιολογήστε και δημιουργήστε	
6α) Να δοθεί η δυνατότητα στους νέους να αξιολογούν την ποιότητα και την ειλικρίνεια των πληροφοριών στο διαδικτυο	
6β) Να είναι σε θέση να εκφράζουν απόψεις/θέσεις προσηλυτική	
8γ) Να καλλιεργήσουν μεταξύ των συνομηλικών τους τις αξίες της δημοκρατικής εκπαίδευσης, της ενεργού συμμετοχής και της ψηφιακής πολιτείας	
9α) Να δοθεί η δυνατότητα στους νέους να δημιουργήσουν περιεχόμενο σχετικά με την ένταξη, τον σεβασμό και την ανεκτικότητα (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)	
9β) Να δημιουργούν περιεχόμενο σχετικά με τα θέματα αυτά (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)	
9γ) Να δημιουργούν περιεχόμενο σχετικά με αυτά τα θέματα (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)	

Δραστηριότητες

Η ενότητα Β (Ζώντας σε μια δημοκρατία) έχει την ακόλουθη διάρθρωση:

Πίνακας 9: Επισκόπηση των δραστηριοτήτων - Ενότητα Β

Ενότητα Β - Ζώντας σε μια δημοκρατία (δευτέρα μέρα)		
Nr.	Όνομα δραστηριότητας	Διάρκεια
1.	Εγώ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	20 λεπτά
2.	Εισαγωγή στη δημοκρατία / αρχές του πολίτη	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά
3.	Άσκηση αφήγησης	45 λεπτά

4.	Ψύχικες εδράσεις	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά (online) / 1 ώρα (offline)
5a.	Εκλογές	60 λεπτά
5b.	Δημιουργία συνδέσμων	120 λεπτά
6.	Ανατροφοδότηση / δίδαγματα	20 λεπτά

Η επόμενη παράγραφος θα εισάγει τους εκπαιδευτές στις δραστηριότητες με περισσότερες λεπτομέρειες και θα τους επιτρέψει να εφαρμόσουν α ίδια την ενότητα.

1. Εγώ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Χρόνος

20 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Γνωρίστε τα οφέλη και τα μειονεκτήματα της διαφορετικής παρουσίας του εαυτού σας στους άλλους στο διαδίκτυο μέσω της παρακολούθησης σύντομου βίντεο
- Εξερευνήστε πώς οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τον εαυτό τους στο διαδίκτυο μέσω της επανασύνδεσης με προσωπικές εμπειρίες

**Εργαλεία
εξοπλισμός**

- &**
- Στυλό και χαρτί για όλους τους συμμετέχοντες
 - Βίντεο "Εφηβικές φωνές: (έγγρ. 7)
 - Φύλλο εργασίας "Παρουσιάζοντας τον εαυτό σας στο διαδίκτυο" (doc8)
 - Εργαλεία για την παρουσίαση του βίντεο (π.χ. φορητός υπολογιστής/tablet και βιντεοπροβολέας)

Προετοιμασία

Οι καρέκλες θα πρέπει να είναι τοποθετημένες σε κύκλο, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον. Το φύλλο εργασίας θα πρέπει να εκτυπωθεί για κάθε συμμετέχοντα.

**Διαδικτυακή
προσαρμογή**

Το βίντεο μπορεί να προβληθεί μέσω ενός εργαλείου ψηφιακής διάσκεψης. Οι εκπαιδευτές μπορούν να ανεβάσουν μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φύλλου εργασίας σε ένα εργαλείο κοινής χρήσης εγγράφων.

Οδηγίες

- Εισαγωγή και βίντεο (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής εισάγει εν συντομία το θέμα της δραστηριότητας και προβάλει το βίντεο "Εφηβικές φωνές. Παρουσιάζοντας τον εαυτό σας στο διαδίκτυο" στην ομάδα. Ο σύνδεσμος για το βίντεο βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, doc 7.
- Αναστοχασμός σχετικά με τη διαδικτυακή αυτοπαρουσίαση (15 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες λαμβάνουν στυλό και ένα φυλλάδιο με διάφορες ερωτήσεις σχετικά με το βίντεο. Οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν το φυλλάδιο ατομικά. Το φυλλάδιο βρίσκεται στο αρχείο υλικών του παρόντος εγχειριδίου, έγγρ. 8.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Τι αποκομίσατε από αυτή τη δραστηριότητα;
2. Σας έκανε η δραστηριότητα να σκεφτείτε διαφορετικά σχετικά με τον τρόπο που εσείς και οι άλλοι παρουσιάζετε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης; Αν ναι, πώς;

Πηγές

Εκπαίδευση με κοινή λογική (επιμ.): Ποιος είσαι στο διαδίκτυο - συζήτηση με βίντεο. Φωνές

εφήβων: Παρουσιάζοντας τον εαυτό σας στο διαδίκτυο. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση

<https://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-tN5LTxyP0DZwAkuvo77nSM/edit>,
ελεγμένο στις 29/10/2021.

2. Παίζοντας με εικόνες

Χρόνος	30 λεπτά
Στόχοι & προσέγγιση	- Γνωρίστε διάφορα σημαντικά ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως τα άρθρα 1, 2 και 19. - Ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την καθημερινή ζωή - Παρουσίαση "Τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα" (έγγρ. 9) - Παρουσίαση "Άρθρα και εικόνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα" (έγγρ. 10)
Εργαλεία & εξοπλισμός	- Προαιρετικά: "Ταπετσαρία ανθρωπίνων δικαιωμάτων" (έγγρ. 11) - Εργαλεία για τον διαμοιρασμό της παρουσίασης (π.χ. φορητός υπολογιστής/tablet και βιντεοπροβολέας)
Προετοιμασία	Οι καρέκλες πρέπει να είναι τοποθετημένες σε κύκλο, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον. Εάν ο εκπαιδευτής επιθυμεί να χρησιμοποιήσει την ταπετσαρία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αυτή εκτυπώνεται εκ των προτέρων (έγγρ. 11).
Διαδικτυακή προσαρμογή	Εικόνες και άρθρα για τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να συμπεριληφθούν σε μια παρουσίαση Power Point. Η επιλογή της εικόνας που σχετίζεται με το άρθρο για τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορεί να γίνει με <i>ψηφιακή ψηφοφορία</i> .

Οδηγίες

- Εισαγωγή στα ανθρώπινα δικαιώματα (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής εξηγεί εν συντομία την ιδέα και την προέλευση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στη συνέχεια εξηγεί τη εργασία. Για την εισαγωγή στα ανθρώπινα δικαιώματα, οι διδάσκοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την παρουσίαση Power Point που βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 9**.
- Εικόνες και άρθρα (25 λεπτά):** Η ακόλουθη διαδικασία επαναλαμβάνεται για καθένα από τα τρία άρθρα, 1, 2 και 19. Οι εκπαιδευτές χρησιμοποιούν την παρουσίαση Power Point "Άρθρα και εικόνες", η οποία βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 10**.
 - Παρουσίαση του άρθρου (1 λεπτό):** Το άρθρο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που παρουσιάζεται σε μία από τις διαφάνειες της παρουσίασης, διαβάζεται δυνατά.
 - Επιλογή εικόνας (3 λεπτά):** Η επόμενη διαφάνεια δείχνει μια συλλογή εικόνων. Οι συμμετέχοντες επιλέγουν την εικόνα που ταιριάζει καλύτερα στους συνειρμούς τους με το παρουσιαζόμενο άρθρο για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
 - Ανταλλαγή σκέψεων (5 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες έχουν τώρα το περιθώριο να μοιραστούν τις σκέψεις τους και τους λόγους για τους οποίους επέλεξαν μια συγκεκριμένη εικόνα για το άρθρο.

Για να προσαρμοστεί στις γνώσεις, τις ανάγκες και την εμπειρία της ομάδας, ο εκπαιδευτής μπορεί να συμπεριλάβει και άλλα άρθρα και εικόνες σε αυτή τη δραστηριότητα.

Μετά τη δραστηριότητα, ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να αναρτήσει στον τόπο της τάξης μια εκτυπωμένη έκδοση της "Ταπετσαρίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων" - η οποία

παρουσιάζω τα άρθρα που συζητήθηκαν. Η ταπετσαρία μπορεί να βρεθεί στο αρχείο υλικού αυτού του εγχειριδίου, **έγγρ. 11**.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Γιατί επέλεξα αυτές τις συγκεκριμένες φωτογραφίες για τα άρθρα;
2. Καταλαβαίνω τις επιλογές των άλλων συμμετεχόντων;
3. Πού παίζουν ρόλο αυτά τα άρθρα για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην καθημερινή μου ζωή;
4. Έχω παραβιάσει ποτέ εγώ ή κάποιο πρόσωπο ή ίδρυμα που γνωρίζω αυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα;

Πηγές

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πιξίδα: Παίζοντας με εικόνες. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/playing-with-pictures>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

3. Άσκηση αφήγησης

Χρόνος	45 λεπτά
Στόχοι & προσέγγιση	- Εμπλέξετε τους νέους στην ανταλλαγή ιστοριών που σχετίζονται με τις έννοιες που διερευνήθηκαν στις προηγούμενες ασκήσεις (ανθρώπινα δικαιώματα, δημοκρατικές και πολιτικές αρχές). - Επτρέψτε στους νέους να συμμετάσχουν σε μια ενσυναισθητική ακρόαση και να μοιραστούν προσωπικές ιστορίες μεταξύ τους
Εργαλεία & εξοπλισμός	Μερικά στυλό και χαρτί
Προετοιμασία	Οι καρέκλες είναι τοποθετημένες σε κύκλο, ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον. Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να μπορούν να βλέπουν και να κατανοούν τον εκπαιδευτή που βρίσκεται μπροστά.
Διαδικτυακή προσαρμογή	Για την εργασία σε μικρότερες ομάδες, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε <i>αίθουσες διαχωρισμού</i> .

Οδηγίες

- Εισαγωγή (2 λεπτά):** Εδώ οι συμμετέχοντες θα συνδέσουν τις έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αρχών του πολίτη με τις προσωπικές τους εμπειρίες.
- Αυτοαναστοχασμός (8 λεπτά):** Κάθε συμμετέχων λαμβάνει λίγο χρόνο για να σκεφτεί μια προσωπική εμπειρία (αρνητική ή θετική, διαδραστική ή μη) που σχετίζεται με τα ανθρωπίνια δικαιώματα ή τις δημοκρατικές και πολιτικές αρχές γενικότερα. Εάν το επιθυμούν, μπορούν να κρατήσουν σημειώσεις με το στυλό και το χαρτί που τους ττάρχει ο εκπαιδευτής.
- Ανταλλαγή ιστοριών (35 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες χωρίζονται τώρα σε μικρότερες ομάδες. Κάθε άτομο μοιράζεται την προσωπική του ιστορία με την ομάδα. Τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας ακούν με ενσυναίσθηση και ενεργά, κάνοντας ερωτήσεις μόνο για να βοηθήσουν τον ομιλητή να αναπτύξει περαιτέρω την ιστορία που μοιράζεται.

Για να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα, οι εκπαιδευτές μπορούν να συγκεντρώσουν ξανά όλη την ομάδα και να συζητήσουν τις παρακάτω ερωτήσεις ανατροφοδότησης. Αυτή η φάση απολογισμού μπορεί να βοηθήσει στη σταθεροποίηση και την ενίσχυση του ασφαλούς χώρου που οι εκπαιδευτές επιδιώκουν να δημιουργήσουν κατά τη διάρκεια του προγράμματος - και ο οποίος είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τέτοιες δραστηριότητες όπως αυτή.

Προαιρετικός προβληματισμός

- Πώς με έκανε να νιώσω όταν μοιράστηκα τις εμπειρίες μου με άλλους; Ποια συναισθήματα μου ήρθαν στο μυαλό και ένιωσα συνδεδεμένη ή αποκομμένη από την ομάδα;
- Πώς με έκανε να νιώσω ακούγοντας τους άλλους;
- Αλλάζει αυτή η δραστηριότητα την οπτική μου για τον τρόπο με τον οποίο διαφορετικοί άνθρωποι βιώνουν την κοινωνία μας; Αν ναι, πώς; Αν όχι, γιατί;

Πηγές

Erasmus+ (επιμ.): Εγώ και η ιστορία σου. Αφήγηση ιστοριών. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://rixwiki.org/mys/home/mys-storytelling>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

4. Ψευδείς ειδήσεις

Χρόνος 45 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Μάθετε να αναγνωρίζετε και να ταξινομείτε τις ψευδείς ειδήσεις
- Αναστοχασμός και συζήτηση σχετικά με τις δικές σας εμπειρίες με τις ψευδείς ειδήσεις
- Μάθετε πώς να αναλάβετε δράση κατά των ψευδών ειδήσεων

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Βίντεο "Έλεγχος γεγονότων" (έγγρ. 12)
- Έντυπο "Έλεγχος γεγονότων" (έγγρ. 13)
- Προαιρετικά: εκτυπωμένα(-α) παράδειγμα(-α) ψευδών ειδήσεων (έγγρ. 14)
- Στυλό για όλους τους συμμετέχοντες
- Λευκός ττῖακας

Προετοιμασία

Το φύλλο εργασίας πρέπει να εκτυπωθεί για όλους τους συμμετέχοντες. Εάν ο εκπαιδευτής θέλει να συμπεριλάβει ένα παράδειγμα ψευδών ειδήσεων ή/και την αφίσσα, τα υλικά αυτά θα πρέπει επίσης να εκτυπωθούν εκ των προτέρων και να προσαρτηθούν στον πίνακα στο μπροστινό μέρος της τάξης πριν ή κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας. Οι καρτέλες τοποθετούνται σε κύκλο, ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν και να κατανοούν καλά ο ένας τον άλλον. Όλοι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να μπορούν να βλέπουν και να κατανοούν τον εκπαιδευτή που βρίσκεται μπροστά.

Διαδίκτυακή προσαρμογή

Το βίντεο μπορεί να μεταδοθεί σε οποιοδήποτε από τα εργαλεία **ψηφιακής διάσκεψης**. Η δημοσκόπηση μπορεί επίσης να διεξαχθεί εδώ - ή σε ένα εργαλείο που δημιουργήθηκε ειδικά για **ψηφιακές δημοσκοπήσεις και ερωτηματολόγια**. Για τις συζητήσεις μικρών ομάδων, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε **αίθουσες διαχωρισμού**. Μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φυλλαδίου "Έλεγχος γεγονότων" μπορεί να γίνει προσβάσιμη στους συμμετέχοντες μέσω ενός **εργαλείου κοινής χρήσης αρχείων** και οι προτάσεις των συμμετεχόντων μπορούν να συγκεντρωθούν σε έναν **ψηφιακό πίνακα**. Εάν οι εκπαιδευτές επιθυμούν να συμπεριλάβουν παραδείγματα ψευδών ειδήσεων ή μια ψηφιοποιημένη έκδοση της αφίσσας "Fake News", αυτά μπορούν επίσης να παρουσιαστούν στον **ψηφιακό πίνακα**.

Οδηγίες

1. **Εισαγωγή (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής εισάγει εν συντομία το θέμα της δραστηριότητας στους συμμετέχοντες και προβάλλει το βίντεο "Fact Checking" της Metro TV. Ο σύνδεσμος για το βίντεο βρίσκεται στο αρχείο υλικού αυτού του εγχειριδίου, **doc 12**.
2. **Δημοσκόπηση (1 λεπτό):** Ο εκπαιδευτής δημιουργεί μια άτυπη δημοσκόπηση ζητώντας από τους συμμετέχοντες που έχουν αντιμετωπίσει ψευδείς ειδήσεις να σηκώσουν το χέρι τους.

3. **Συζητήσεις σε μικρές ομάδες (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (το πολύ 5 άτομα), στις οποίες συζητούν τις εμπειρίες τους με τις ψευδείς ειδήσεις. Σε κάθε ομάδα θα πρέπει να συμμετέχει τουλάχιστον ένας από τους συμμετέχοντες που σήκωσαν τα χέρια τους κατά τη διάρκεια της δημοσκόπησης. Εάν υπάρχει αρκετός χρόνος, θα πρέπει επίσης να σκεφτούν και να συζητήσουν για το γιατί οι άνθρωποι διαδίδουν ψευδείς ειδήσεις και ποιος επωφελείται από αυτό.
4. **Φύλλο εργασίας (15 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής μοιράζει το φύλλο εργασίας, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 13**.
 - a. Πριν από την έναρξη των ασκήσεων, ο εκπαιδευτής εξετάζει τα χαρακτηριστικά των ψευδών ειδήσεων με την ομάδα **(5 λεπτά)**.
 - b. Οι μαθητές συμπληρώνουν το φύλλο εργασίας ατομικά **(10 λεπτά)**.
5. **Συλλογή και σύγκριση (15 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τις προτάσεις τους για αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης και την αντιμετώπιση των ψευδών ειδήσεων που σημείωσαν στα φύλλα εργασίας τους. Ο εκπαιδευτής συλλέγει τις προτάσεις των συμμετεχόντων στον πίνακα.

Οι εκπαιδευτές μπορούν να εισάγουν μια σειρά από πρόσθετα υλικά για να κάνουν την τάξη πιο ελκυστική οπτικά. Εάν οι εκπαιδευτές θέλουν να απεικονίσουν τα χαρακτηριστικά των ψευδών ειδήσεων με μεγαλύτερη σαφήνεια, μπορούν να εκτυπώσουν και να παρουσιάσουν ένα παράδειγμα στην ομάδα. Τα χαρακτηριστικά μπορούν στη συνέχεια να επισημανθούν στο ίδιο το παράδειγμα. Ορισμένα παραδείγματα ψευδών ειδήσεων μπορείτε να βρείτε στο αρχείο υλικού αυτού του εγχειριδίου, **doc 14**.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Τι αποκομίσατε από αυτή τη δραστηριότητα;
2. Πιστεύετε ότι θα συλλέγετε και θα μοιράζεστε πληροφορίες στο διαδίκτυο με διαφορετικό τρόπο από εδώ και στο εξής;
3. Πιστεύετε ότι θα λάβετε μέτρα κατά των ψευδών ειδήσεων, αν τις αναγνωρίσετε στο μέλλον; Αν ναι, πώς;

Πηγές

ZDF; Klicksafe (Εκδ.): App+on - Sicher, kritisch und fair im Netz: Digitale Medienkompetenz für Schülerinnen und Schüler. Projekt 5: Schluss mit lustig - Wie erkennst du Fake News? Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.klicksafe.de/service/schule-und-unterricht/videoreihe-app-und-on/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

5. Ζωή και δράση σε δημοκρατικές κοινωνίες

Για αυτή τη δραστηριότητα, οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο διαφορετικών επιλογών. Η επιλογή 5α (Εκλογές) επιτρέπει στους συμμετέχοντες να εμπλακούν και να βιώσουν τη διαδικασία της δημοκρατικής συζήτησης. Η 5β (Κάνοντας συνδέσεις) επικεντρώνεται στους κύριους παράγοντες που εμπλέκονται στις (ιδανικές) δημοκρατικές κοινωνίες και επιτρέπει στους συμμετέχοντες να διερευνήσουν όχι μόνο τις επιμέρους λειτουργίες τους, αλλά και τους τρόπους με τους οποίους συνδέονται.

5α. Εκλογική εκστρατεία

Χρόνος

60 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Να συζητήσετε και να εξετάσετε ορισμένες από τις αμφιλεγόμενες πτυχές μιας δημοκρατικής κοινωνίας
- Εξάσκηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων ακρόασης, συζήτησης και πειθούς
- Ενθαρρύνετε τη συνεργασία και το ανοιχτό πνεύμα

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Ένας ανοιχτός χώρος ή ένας μακρύς τοίχος και 2 καρέκλες
- Κάρτα (A4) και χρωματιστά στυλό για να φτιάξετε τις πινακίδες
- Κολητική ταινία
- Μικρές κάρτες και στυλό για σημειώσεις (προαιρετικά)
- Έγγραφο με δηλώσεις προς συζήτηση: "έγγρ. 15"

Προετοιμασία

Δύο πινακίδες, "συμφωνιών" και "διαφωνιών", θα πρέπει να ετοιμαστούν και να κολληθούν με ταινία σε κάθε άκρη ενός μακρού τοίχου ή στο πάτωμα. Θα πρέπει να υπάρχει αρκετός χώρος κατά μήκος του τοίχου ώστε οι άνθρωποι να σχηματίσουν μια ευθεία γραμμή. Δύο καρέκλες θα πρέπει να τοποθετηθούν στο κέντρο του δωματίου, σε απόσταση περίπου 50 εκατοστών μεταξύ τους, και με χώρο γύρω τους για να μπορούν οι άνθρωποι να κινούνται. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να επιλέξει μια δήλωση από τις παρακάτω προτάσεις ή να χρησιμοποιήσει τις δικές του δηλώσεις που θα διατυπώσει εκ των προτέρων.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Η δραστηριότητα μπορεί να υλοποιηθεί μέσω ενός **ψηφιακού πίνακα**: για τις ενδείξεις "συμφωνιών" και "διαφωνιών", ο εκπαιδευτής μπορεί να δημιουργήσει δύο ψηφιακά "post-it" και να τα τοποθετήσει σε κάθε άκρο μιας γραμμής στον πίνακα. Οι συμμετέχοντες μπορούν να αναπαραστήσουν τους εαυτούς τους και τις θέσεις τους μέσω ψηφιακών post-it ή μικρών εικονιδίων με τα ονόματά τους. Για τις ομαδικές συζητήσεις, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να τοποθετηθούν σε **αίθουσες διαχωρισμού**.

Οδηγίες

1. **Εισαγωγή (1 λεπτό):** Ο εκπαιδευτής δείχνει τις δύο πινακίδες σε κάθε άκρη του τοίχου και εξηγεί ότι πρόκειται να διαβάσει μια δήλωση, με την οποία οι συμμετέχοντες μπορεί να συμφωνούν σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό. Παραδείγματα δηλώσεων που μπορούν να

χρησιμοποιηθούν για τη δραστηριότητα μπορείτε να βρείτε στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 15**.

2. **Αξιολόγηση των δηλώσεων (2 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής διαβάζει την επιλεγμένη δήλωση. Οι συμμετέχοντες καθοδηγούνται να τοποθετηθούν κατά μήκος του τοίχου μεταξύ των δύο πινακίδων ανάλογα με το "πόσο" συμφωνούν ή διαφωνούν: αν συμφωνούν ή διαφωνούν απόλυτα, θα πρέπει να σταθούν σε ένα από τα άκρα- διαφορετικά, θα πρέπει να σταθούν κάπου μεταξύ των δύο σημείων.
3. **Διαχωρισμός πλευρών (3 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής καλεί τους δύο πιο απομακρυσμένους να καταλάβουν τις δύο καρέκλες στο κέντρο της αίθουσας. Όλοι οι υπόλοιποι θα πρέπει τώρα να συγκεντρωθούν γύρω από τις καρέκλες, τοποθετούμενα πίσω από το άτομο με το οποίο έχουν την άποψη συμφωνούν "πιο πολύ"- ή καταλαμβάνοντας μια θέση στο κέντρο αν είναι αναποφάσιστοι.
4. **Ανάληψη θέσεων (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής δίνει σε καθένα από τα άτομα που κάθονταν στις καρέκλες ένα λεπτό για να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους συμφωνεί ή διαφωνεί με την αρχική δήλωση. Κανείς δεν πρέπει να τους διακόψει ή να τους βοηθήσει. Όλοι θα πρέπει να ακούσουν αλληλεπιδρώντας. Στο τέλος του λεπτού, ο εκπαιδευτής ζητά από τους υπόλοιπους στην ομάδα να μετακινηθούν πίσω από τον έναν ή τον άλλο ομιλητή (δεν μπορούν να παραμείνουν αναποφάσιστοι), έτσι ώστε να υπάρχει μια ομάδα ατόμων "υπέρ" της υπό συζήτηση δήλωσης και μια ομάδα "κατά".
5. **Συλλογή επιχειρημάτων (15 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής δίνει στις δύο ομάδες δεκαπέντε λεπτά διαφορά μεταξύ τους για να προετοιμάσουν επιχειρήματα που υποστηρίζουν τη θέση τους και να επιλέξουν διαφορετικό ομιλητή για να παρουσιάσει τα επιχειρήματα αυτά.
6. **Παρουσίαση επιχειρημάτων (7 λεπτά):** Στο τέλος των δεκαπέντε λεπτών, ο εκπαιδευτής καλεί τις ομάδες πίσω και καλεί τους δύο νέους ομιλητές να καταλάβουν τις δύο καρέκλες με τους "υποστηρικτές" τους γύρω τους. Οι ομιλητές αυτοί έχουν τρία λεπτά ο καθένας για να εκθέσουν τα επιχειρήματά τους. Στο τέλος αυτού του χρόνου, οι υποστηρικτές της μιας ή της άλλης πλευράς μπορούν να αλλάξουν θέση και να μετακινηθούν στην απέναντι ομάδα, εάν τα επιχειρήματα της απέναντι πλευράς ήταν πειστικά.
7. **Εξευγενισμός επιχειρημάτων (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής δίνει στις ομάδες άλλα πέντε λεπτά για να επεξεργαστούν τα επιχειρήματά τους και να επιλέξουν έναν τρίτο ομιλητή.
8. **Παρουσίαση επιχειρημάτων (7 λεπτά):** Αυτή τη φορά με τον τρίτο ομιλητή. Και πάλι, μετά τις ομιλίες, οι συμμετέχοντες μπορούν να αλλάξουν θέση αν το επιθυμούν.
9. **Απολογισμός (10 λεπτά):** Ο διδάσκων συγκεντρώνει όλους τους συμμετέχοντες για να προβληματιστούν σχετικά με τη διαδικασία και τον σκοπό της συζήτησης ως μορφή αλληλεπίδρασης και σχετικά με τους λόγους για την εκτίμηση μιας πλουραλιστικής κοινωνίας. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να προσπαθήσει να αποτρέψει την ομάδα από το να παρασυρθεί ξανά σε μια συζήτηση για το ίδιο το θέμα. Συγκεκριμένες ερωτήσεις για τον απολογισμό μπορούν να βρεθούν στο προαιρετικό μέρος του αναστοχασμού που ακολουθεί.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Τι αποκόμισα από αυτή τη δραστηριότητα;

2. Πώς ήταν η συνεργασία με την ομάδα; Αισθάνθηκα ότι με σέβονταν και με συμπεριλάμβαναν;
3. Υπάρχει κάτι που θα άλλαξα στον τρόπο με τον οποίο εξελίχθηκαν οι συζητήσεις;

Πηγές

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πυξίδα: Human Rights Education with Young People: Compass: Manual for Human Rights Education with Young People. Εκλογές. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/electioneering>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

5b. Δημιουργία συνδέσμων

Χρόνος 45 - 60 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Ανάπτυξη κατανόησης της σχέσης μεταξύ δικαιωμάτων και ευθυνών
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συζήτησης και συνεργασίας
- Προώθηση της υπευθυνότητας των πολιτών

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Ένα φύλλο χαρτί A4 και μαλβί για κάθε ομάδα για να κρατάει σημειώσεις
- 4 μεγάλα φύλλα χαρτιού (A3) ή χαρτί flipchart (ένα για το "φύλλο καταγραφής" κάθε ομάδας)
- 3 μαρκαδόρα (έναν κόκκινο, έναν πράσινο και έναν μπλε) για κάθε ομάδα
- 4 μπτάλες σπάγκο ή μαλλί (διαφορετικό χρώμα για κάθε ομάδα)
- Ένα ρολό κολητική ταινία για κάθε ομάδα
- Ψαλίδι
- Έντυπο "Κανόνες παιχνιδιού" (έγγρ. 16)

Προετοιμασία

Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να κόψουν 6 κομμάτια (μήκους 1,5 μ.) σπάγκο ή μαλλιού από κάθε μπτάλα (συνολικά 24 κλωστές, 6 από κάθε χρώμα, ένα χρώμα ανά ομάδα) και να εκτυπώσουν φυλλάδια για όλους τους συμμετέχοντες.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Οι διδάσκοντες μπορούν να καταστήσουν προσβάσιμη μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φυλλαδίου "Κανόνες παιχνιδιού" μέσω ενός εργαλείου ανταλλαγής αρχείων. Για την ομαδική εργασία, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε αίθουσες διαχωρισμού. Τα φύλλα καταγραφής και ο χάρτης μπορούν να δημιουργηθούν και να τεκμηριωθούν σε ψηφιακό πίνακα.

Οδηγίες

1. **Εισαγωγή (1 λεπτό):** Ο διδάσκων εξηγεί ότι σκοπός της δραστηριότητας είναι να σχεδιαστεί ένας "χάρτης" των σχέσεων μεταξύ τεσσάρων "δρώντων" στο πλαίσιο μιας (ιδανικής) δημοκρατικής κοινωνίας.
2. **Προετοιμασία της ομάδας (2 λεπτά):** Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τέσσερις ομάδες ίσου μεγέθους για να εκπροσωπήσουν τέσσερις "φορείς" σε μια δημοκρατία: την κυβέρνηση, τον τομέα των ΜΚΟ, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τους πολίτες.

3. **Ρόλοι των ηθοποιών (10 λεπτά):** Δώστε σε κάθε ομάδα ένα φύλλο χαρτού A4 και ένα μολύβι για να κρατάει σημειώσεις και ζητήστε τους να αφιερώσουν δέκα λεπτά για να κάνουν καταγραφή ιδεών σχετικά με το ρόλο που παίζει ο "δρών" τους σε μια δημοκρατική κοινωνία, δηλαδή ποιες είναι οι κύριες λειτουργίες τους. Στο τέλος του χρόνου, θα πρέπει να συμφωνήσουν στις πέντε πιο σημαντικές λειτουργίες.
4. **Φύλλα καταγραφής (2 λεπτά):** Φύλλα καταγραφής: Στη συνέχεια, οι ομάδες θα προετοιμάσουν τα "φύλλα καταγραφής" τους. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα μεγάλο φύλλο χαρτού (A3 ή χαρτί flip chart) και ένα κόκκινο μαρκαδόρο και ζητήστε τους να γράψουν στο πάνω μέρος τον "ηθοποιό" που εκπροσωπούν και από κάτω, τις πέντε πιο σημαντικές λειτουργίες τους.
5. **Παρουσίαση και συζήτηση των φύλλων καταγραφής (5 λεπτά):** Συγκεντρώστε τις ομάδες για να παρουσιάσουν τα "φύλλα καταγραφής" τους. Αφήστε τις ομάδες να μοιραστούν τις αντιδράσεις τους. Ρωτήστε τους αν συμφωνούν σχετικά με τις κύριες λειτουργίες αυτών των τεσσάρων "φορέων". Εάν το επιθυμούν, οι ομάδες μπορούν να τροποποιήσουν τους καταλόγους τους υπό το φως της ανατροφοδότησης.
6. **Σύνδεση μεταξύ των ηθοποιών (15 λεπτά):** Μοιράστε τα πράσινα στυλό. Δώστε τους δεκαπέντε λεπτά για να κάνουν καταγραφή ιδεών σχετικά με το τι απαιτούν ο ένας από τον άλλον, προκειμένου να επιτελέσουν τις δικές τους λειτουργίες. Όταν ο χρόνος σχεδόν τελειώσει, ζητήστε από τις ομάδες να ιεραρχήσουν τις δύο σημαντικότερες απαιτήσεις που έχουν από κάθε έναν από τους άλλους "δρώντες" και να τις καταγράψουν σε ξεχωριστούς τίτλους χρησιμοποιώντας το πράσινο στυλό.
7. **Εισαγωγή στους "Κανόνες παιχνιδιού" (5 λεπτά):** Μοιράστε τα αντίγραφα των "Κανόνων παιχνιδιού", διαβάστε τα και βεβαιωθείτε ότι όλοι έχουν καταλάβει τι πρέπει να κάνουν. Το φυλλάδιο βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 16**.
8. **Προετοιμασία του χάρτη (5 λεπτά):** Ζητήστε από τις ομάδες να φέρουν τα "φύλλα καταγραφής" τους στο κέντρο της αίθουσας και να τα τοποθετήσουν σε ένα τετράγωνο σε απόσταση περίπου 1μ μεταξύ τους (βλ. διάγραμμα). Ζητήστε από τα μέλη κάθε ομάδας να τοποθετηθούν κοντά στη "γωνία" τους. Δώστε σε κάθε ομάδα τις 6 κλωστές μαλλιού, ένα ρολό ταινίας και ένα μπλε στυλό.
9. **Διαπραγμάτευση και δημιουργία του χάρτη (30 λεπτά):** Οι τρεις γύροι διαπραγμάτευσης (10 λεπτά ο καθένας) αρχίζουν τώρα. Ο εκπαιδευτής υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες ότι στόχος είναι να χαρτογραφίσουν τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων "φορέων" και ότι όταν γίνεται αποδεκτή μια απαίτηση θα πρέπει να κολληθεί ένα κομμάτι μαλλί ανάμεσα στα δύο χαρτιά για να σηματοδοτήσει την αποδοχή της ευθύνης. Στο τέλος αυτού του μέρους, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν δημιουργήσει ένα χάρτη των δρώντων και των συνδεδεμένων λειτουργιών τους.
10. **Απολογισμός και αναστοχασμός (15 λεπτά):** Ενώ οι συμμετέχοντες κάθονται γύρω από τον χάρτη, ο εκπαιδευτής τους ζητά να αναστοχαστούν και να συζητήσουν τα αποτελέσματα της δραστηριότητας. Ένας κατάλογος ερωτήσεων για τον απολογισμό μπορεί να βρεθεί στο μέρος "παρατηρητικός αναστοχασμός" παρακάτω.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Τι αποκομίσατε από αυτή τη δραστηριότητα;
2. Άλλαξαν οι γνώσεις σας και η κατανόησή σας για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί (ιδανικά) η δημοκρατική κοινωνία μετά το παιχνίδι;
3. Αν ναι, πώς;

Πηγές

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Πυξίδα: Human Rights Education with Young People: Compass: Manual for Human Rights Education with Young People. Making links. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/making-links>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

6. Ανατροφοδότηση και διδάγματα

Χρόνος 20 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Οι συμμετέχοντες αναστοχάζονται σχετικά με όσα έμαθαν στο πλαίσιο της ενότητας

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Για την επιλογή γ: Φύλλο εργασίας "Ανατροφοδότηση και διδάγματα" (έγγρ. 17α ή 17β)

Προετοιμασία

Οι καρτέλες είναι τοποθετημένες σε σχήμα U, ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Για την επιλογή γ, οι εκπαιδευτές μπορούν να καταστήσουν μια ψηφιακή έκδοση του φύλλου εργασίας προσβάσιμη στην ομάδα μέσω ενός εργαλείου κοινής χρήσης εγγράφων. Εναλλακτικά, οι ερωτήσεις μπορούν να μεταφερθούν σε ένα ψηφιακό σημειωματάριο ή έναν ψηφιακό πίνακα: όλοι οι συμμετέχοντες μπορούν να απαντήσουν ανώνυμα, ενώ ταυτόχρονα βλέπουν τι απαντήθηκαν, σκέφτηκαν και έμαθαν οι άλλοι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της ενότητας.

Οδηγίες

Ο εκπαιδευτής ξεκινά με μια πολύ σύντομη ανακεφαλαίωση των όσων έγιναν και δόθηκαν κατά τη διάρκεια της ημέρας. Επιλέγει 3 μαθησιακούς στόχους (έναν από κάθε τομέα, για παράδειγμα), στους οποίους στόχευε η ενότητα και οι οποίοι θεωρούν ότι σχετίζονται πιο έντονα με τα διδάγματα της ημέρας, και τους εξηγεί εν συντομία στην ομάδα. Αυτό θα πρέπει να κάνει τους συμμετέχοντες να συνεητοποιήσουν ενεργά τι στόχευε να επιτύχει η ενότητα και μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον δικό τους αυτο-αναστοχασμό. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει μεταξύ των ακόλουθων επιλογών ή να τις συνδυάσει:

- Γύρος ανατροφοδότησης "Flashlight":** Κάθε συμμετέχων λέει γρήγορα από μία λέξη έως μία πρόταση για την εμπειρία του με την ενότητα.
- Απαντώντας σε ερωτήσεις:** Κάθε συμμετέχων απαντά στις ερωτήσεις:
 - Ποιο ήταν το αποκορύφωμά σας;
 - Τι θα θέλατε να συζητήσουμε στη συνέχεια;
 - Ποιο είναι το δικό σας μήνυμα;
- Φύλλο εργασίας:** Κάθε συμμετέχων λαμβάνει ένα φύλλο εργασίας με μια άσκηση προβληματισμού. Οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο διαφορετικών εκδόσεων. Θα πρέπει να βασίσουν την επιλογή τους στη γνώση τους για τις δεξιότητες της ομάδας τους και ενδεχομένως στο χρόνο που διαθέτουν για την άσκηση.
 - Η επιλογή α είναι πιο σύνθετη: ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να συνδέσουν αυτά που έμαθαν με διάφορα μέρη της κοινωνικής τους ζωής στο παρόν και εκτός σύνδεσης. Μπορεί να βρεθεί στο αρχείο υλικού αυτού του εγχειριδίου, **έγγρ. 17α**.
 - Η επιλογή β είναι λίγο πιο εύκολη: ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να προβλημαστούν σχετικά με το τι έμαθαν, τι τους άρεσε και τι θα άλλαζαν στην ενότητα. Βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **έγγρ. 17β**.

Ο αναστοχασμός είναι σημαντικός και βοηθάει στην κατανόηση και την απομνημόνευση των θεμάτων της ενότητας. Εάν υπάρχει αρκετός χρόνος, θα πρέπει να εφαρμοστούν περισσότερες από μία επιλογές.

Ενότητα Γ - Διαδικτυακή συμμετοχή (τρίτη ημέρα)

Σύντομη περιγραφή

Η τρίτη ενότητα εισάγει τους συμμετέχοντες στο θέμα της ψηφιακής συμμετοχής των νέων, παρουσιάζει εργαλεία και πραγματικές δυνατότητες για την ενεργή αυτοοργανωμένη συμμετοχή των συνμηλικών στο διαδίκτυο. Οι συμμετέχοντες θα ασχοληθούν με την έννοια της συμμετοχής των πολιτών και θα προβληματιστούν σχετικά με τη δική τους συμμετοχική συμπεριφορά, ενώ παράλληλα θα γνωρίσουν εργαλεία για τη διαδικτυακή συμμετοχή.

Πεδίο εφαρμογής

Αυτή η ενότητα αποτελείται από τρεις δραστηριότητες - μία μάλλον μεγάλη και μία μάλλον σύντομη δραστηριότητα, στην οποία οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο επιλογών (2α / 2β), και ένα τελικό τμήμα "ανατροφοδότηση και μάθηση". Εάν συμπληρώσετε ένα σύντομο διάλειμμα 15 λεπτών και ένα μεγάλο διάλειμμα για μεσημεριανό γεύμα, η ενότητα διαρκεί 4 ώρες και 30 λεπτά.

Μαθησιακοί στόχοι

Αυτή η ενότητα αφορά τον τρίτο τομέα ικανοτήτων, **Είναι δικαίωμά μου!**, και μια ποικιλία μαθησιακών στόχων, ιδίως στο δεύτερο και τρίτο επίπεδο με βάση την ταξινόμηση του Bloom - **εφαρμογή και ανάλυση** και **αξιολόγηση και δημιουργία**.

Πίνακας 10: Μαθησιακοί στόχοι - Ενότητα Γ (Συμμετοχή στο διαδίκτυο)

Μαθησιακοί στόχοι ¹²	Τομέας ικανοτήτων
Να θυμάστε και να καταλαβαίνετε	
1γ) Η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση των εννοιών της δημοκρατικής εκπαίδευσης, της ενεργού συμμετοχής και των δικαιωμάτων και των ευθυνών της ψηφιακής θαγένειας	
2γ) Να αιχρής η κατανόηση των δεσμών μεταξύ των εν λόγω εννοιολογικών πτυχών και της σημασίας τους στον ψηφιακό τομέα.	
Εφαρμογή και ανάλυση	
4δ) Να αναπτύξουν στάσεις υπευθυνότητας στην ψηφιακή συμμετοχή και συλλογική συμμετοχή στη δημιουργία ενός διαδικτυακού περιβάλλοντος με σεβασμό και ενσυναίσθηση	
5δ) Να είναι σε θέση να επικοινωνούν αποτελεσματικά στο διαδίκτυο σχετικά με αξίες όπως η εκπαίδευση στη δημοκρατία, η ενεργός συμμετοχή και τα δικαιώματα και οι ευθύνες της ψηφιακής θαγένειας	
5ε) Να αναλύουν και να επιλύουν προβλήματα σε σχέση με την εκπαίδευση στη δημοκρατία, την ενεργή συμμετοχή και τα δικαιώματα και τις ευθύνες της ψηφιακής θαγένειας	
Αξιολογήστε και δημιουργήστε	

¹² Για περισσότερες λεπτομέρειες ανατρέξτε στο θεωρητικό πλαίσιο της ACTion (ισχύει σύνδεσμο στο έγγραφο)

7γ) Να υπερρασπιστεί την ψηφιακή συμμετοχή, την ψηφιακή θαλάνεια, τα δικαιώματα και τς ευθύνες	
8γ) Να καλλιεργήσουν μεταξύ των συνομηλίκων τους τς αξίες της δημοκρατικής εκπαίδευσης, της ενεργού συμμετοχής και της ψηφιακής ττολήτητας	
9γ) Να δημιουργούν πτερχόμενο σχέδιο με αυτά τα θέματα (π.χ. αφήγηση ιστοριών κ.λπ.)	

Δραστηριότητες

Η ενότητα Γ (Συμμετοχή στο διαδίκτυο) έχε την ακόλουθη δομή:

Πίνακας 11: Μαθησιακοί στόχοι - Ενότητα Γ

Ενότητα Γ - Διαδικτυακή συμμετοχή (τρίτη ημέρα)		
Nr.	Όνομα δραστηριότητας	Διάρκεια
1.	Στη σκάλα - εισαγωγή στη συμμετοχή των νέων	120 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά (online) / 1 ώρα (offline)
2a.	OPIN - Ευρωπαϊκή εργασίαθήκη για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων	45 λεπτά
2b.	F.I.R.E. - ένα εργαλείο ανάπτυξης καινοτήτων	45 λεπτά
	Διάλειμμα	15 λεπτά
3.	Ανατροφοδότηση / δδάγματα	20 λεπτά
Συνεδρία παρακολούθησης (6-8 εβδομάδες αργότερα)		
4a.	OPIN - Ευρωπαϊκή εργασίαθήκη για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων	45 λεπτά
4b.	F.I.R.E. - ένα εργαλείο ανάπτυξης καινοτήτων	45 λεπτά

Η επόμενη παράγραφος θα εισάγει τους εκπαιδευτές στις δραστηριότητες με περισσότερες λεπτομέρειες και θα τους επιτρέψει να εφαρμόσουν α ίδια την ενότητα.

1. Στη σκάλα - εισαγωγή στη συμμετοχή των νέων

Χρόνος 120 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Σκεφτείτε το νόημα της συμμετοχής των νέων
- Συζητήστε τρόπους αύξησης της συμμετοχής σας στην τοπική κοινότητα.
- Καλλιέργεια της αίσθησης ευθύνης για τις πράξεις του ατόμου

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Έντυπο "Η σκάλα της συμμετοχής" (έγγρ. 18)
- Μεγάλο φύλλο χαρτιού,
- Μαρκδόρους, στυλό και ένα ψαλίδι
- "Post-it" ή μικρά κομμάτια χαρτιού που μπορούν να κολληθούν στον τοίχο
- Ένας τοίχος

Προετοιμασία

Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να εκτυπώσουν ένα αντίγραφο του φύλλου εργασίας για κάθε ομάδα (8), καθώς και να δημιουργήσουν 6 πινακίδες: "εμπόδια", "έλεγχος", "κανένας έλεγχος", "ευνοϊκοί παράγοντες", "έλεγχος", "κανένας έλεγχος". Οι καρέκλες και τα τραπέζια τοποθετούνται έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να εργαστούν σε 8 ομάδες.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φύλλου εργασίας μπορεί να είναι προσβάσιμη μέσω ενός εργαλείου ανταλλαγής αρχείων. Για την εργασία σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε αίθουσες διαχωρισμού. Καθώς οι συμμετέχοντες δεν θα βρίσκονται στην ίδια αίθουσα, τα παιχνίδια ρόλων θα πρέπει να δημιουργηθεί ως σενάριο που θα διαβάζεται από τους επιμέρους ηθοποιούς. Οι ιδέες μπορούν να καταγραφούν και να συγκεντρωθούν σε ψηφιακό πίνακα.

Οδηγίες

1. Ποια είναι η σκάλα της συμμετοχής; (45 λεπτά)

- A. **Σύνδεσμος (5 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες κάνουν καταγισμό ιδεών για το τι σημαίνει για αυτούς ο όρος "συμμετοχή των νέων".
- B. **Εισαγωγή στη σκάλα συμμετοχής (5 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες λαμβάνουν το φύλλο εργασίας "διάγραμμα της σκάλας της συμμετοχής", το οποίο τους εξηγείται ως ένα μοντέλο για να σκεφτούν τους διαφορετικούς τρόπους συμμετοχής. Το μοντέλο αυτό συζητείται εν συντομία. Το φύλλο εργασίας βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειρίδιου, **έγγρ. 18**.
- C. **Προετοιμασία παιχνιδιού ρόλων (15 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε 8 μικρές ομάδες. Σε κάθε ομάδα ανατίθεται ένα επίπεδο συμμετοχής. Τους δίνεται η εντολή να προετοιμάσουν ένα σύντομο παιχνίδι ρόλων διάρκειας 2-3 λεπτών για να παρουσιάσουν το επίπεδό τους.

D. Παρουσίαση παιχνιδιού ρόλων (20 λεπτά): Μόλις οι μικρές ομάδες είναι έτοιμες, παρουσιάζουν εναλλάξ τα παιχνίδια ρόλων τους στην υπόλοιπη ομάδα. Οι θεατές μπορούν να κάνουν ερωτήσεις ή να σχολιάσουν τα διάφορα παιχνίδια ρόλων, αν το επιθυμούν.

2. Πώς μπορούμε να συμμετάσχουμε; (75 λεπτά)

A. Παραδείγματα από τη δική σας ζωή (5 λεπτά): Οι συμμετέχοντες προσπαθούν να βρουν παραδείγματα στη ζωή τους για όσα περισσότερα από τα 8 επίπεδα μπορούν. Ο εκπαιδευτής μπορεί να τους ενθαρρύνει να σκεφτούν όλες τις πτυχές της ζωής τους: το σπίτι, το σχολείο, τους συλλόγους, την εργασία και τον χρόνο με την οικογένεια και τους φίλους.

B. Εμπόδια και ευνοϊκοί παράγοντες (20 λεπτά): Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε μικρές ομάδες των 4 ή 5 ατόμων. Μοιράζονται τα παραδείγματά τους με την ομάδα. Κατά τη συζήτηση των παραδειγμάτων, οι συμμετέχοντες καταλήγουν σε ιδέες για εμπόδια (πράγματα που τους εμποδίζουν να ανέβουν τη σκάλα) και παράγοντες που τους επιτρέπουν (πράγματα που τους βοηθούν να ανέβουν τη σκάλα). Οι ιδέες καταγράφονται σε ξεχωριστά "post-it".

C. Συλλογή (20 λεπτά): Οι προετοιμασμένα τίτλοι "εμπόδια" και "παράγοντες που διευκολύνουν" αναρτώνται στον τοίχο σε απόσταση περίπου 2 μέτρων μεταξύ τους. Οι ομάδες επανέρχονται στην ολομέλεια και κολλάνε τα χαρτάκια τους στον τοίχο κάτω από τους σωστούς τίτλους. Οι δύο λίστες επανεξετάζονται με τους συμμετέχοντες. Επιλύονται τυχόν παρεξηγήσεις, διαφωνίες και ασαφείς σχετικά με την τοποθέτηση των δηλώσεων.

D. Υπό έλεγχο ή όχι (20 λεπτά): Κάτω από την πρώτη επικεφαλίδα κρέμονται οι προετοιμασμένες επικεφαλίδες "έλεγχος" και "όχι έλεγχος". Οι συμμετέχοντες ταξινομούν κάθε κατάλογο σε δύο υποκαταλόγους ανάλογα με το αν οι δηλώσεις αφορούν πράγματα που έχουν (ή θα μπορούσαν να έχουν) υπό τον έλεγχό τους ή αν οι δηλώσεις αναφέρονται σε εξωτερικούς παράγοντες που δεν ελέγχονται από τους ίδιους.

E. Ανασκόπηση (10 λεπτά): Οι συμμετέχοντες επανεξετάζουν τις θέσεις των εγγράφων στους τέσσερις καταλόγους.

Κατά την εισαγωγή της σκάλας συμμετοχής, θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι το μοντέλο δεν έχει σκοπό να υποδηλώσει ότι το να βρίσκεσαι στο "υψηλότερο" επίπεδο είναι πάντα το καλύτερο. Σε διαφορετικές καταστάσεις και ανάλογα με την εξέλιξη των ανθρώπων, τη διαθεσιμότητα χρόνου ή το επίπεδο ενδιαφέροντος, μπορεί να είναι καταλληλότερο να συμμετέχουν, για παράδειγμα, ως σύμβουλοι ή ως εκπρόσωποι. Δεν υπάρχει τίποτα εγγενώς "κακό" στο να είναι κανείς απλώς συμβουλευόμενος (ή ακόμη και απλώς ενημερωμένος) σε ορισμένες καταστάσεις. Ωστόσο, τα τρία κατώτερα σκαλοπάτια της χειραγώγησης, της διακόσμησης και του συμβολισμού δεν είναι αποδεκτά και δεν μπορούν να θεωρηθούν ως "συμμετοχή" επειδή η συμμετοχή και η συμβολή είναι ελάχιστη ή ανύπαρκτη. Θα πρέπει να τονίσετε αυτό το σημείο και να βεβαιωθείτε ότι κανείς δεν έχει αμφιβολία γι' αυτό.

Όταν η ομάδα προσπαθεί να σκεφτεί τους παράγοντες που επιτρέπουν και τα εμπόδια, μπορεί να βοηθηθεί ώστε να τοποθετήσει όσο το δυνατόν περισσότερες δηλώσεις στην

κατηγορία "έλεγχος". Πιθανά παραδείγματα/ υπενθύμιση: τα "εμπόδια" μπορεί να είναι τόσο ψυχολογικά όσο και φυσικά ή δομικά. Στις συζητήσεις, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να βρίσκουν τρόπους να παρακάμπτουν τα πράγματα που φαίνονται ως εμπόδια, για παράδειγμα, αν προτείνουν ότι "μία αρχή (καθηγητές ή το διοικητικό συμβούλιο σε έναν σύλλογο ή κολλέγιο) δεν μας αφήνει", μάθετε αν έχουν δοκιμάσει να το ζητήσουν! Αν λένε: "Δεν πιστεύουμε ότι μπορούμε να το κάνουμε", ρωτήστε πώς θα μπορούσαν να αποδείξουν ότι μπορούν να το κάνουν! Αν λένε "Θα θύμωναν μόνο οι γονείς μου / οι καθηγητές / η τοπική αρχή", δείτε αν μπορούν να βρουν άλλους τρόπους να θέσουν το ερώτημα έτσι ώστε το πρόσωπο ή τα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται να αντιδράσουν διαφορετικά.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Με βοήθησε η δραστηριότητα να σκεφτώ με μεγαλύτερη σαφήνεια τους τρόπους με τους οποίους συμμετέχω σε διάφορους τομείς της ζωής μου; Τι με εξέπληξε περισσότερο;
2. Έχει σημασία αν οι νέοι συμμετέχουν ενεργά ή όχι; Γιατί;
3. Θα ήθελαν οι συμμετέχοντες στην ομάδα να είναι σε θέση να συμμετέχουν σε υψηλότερο ή χαμηλότερο "σκαλοπάτι" από ό,τι κάνουν αυτή τη στιγμή; Αν ναι, σε ποιους τομείς; Ποιοι είναι οι λόγοι που συνηγορούν σε κάτι τέτοιο και ποιοι είναι οι λόγοι που αντιπέτναι σε κάτι τέτοιο;
4. Πόσοι άνθρωποι πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να συμμετέχουν περισσότερο από ό,τι σήμερα και πόσοι πιστεύουν ότι θα το κάνουν; Εάν ναι, πώς και πότε;

Πηγές

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πυξίδα: Human Rights Education with Young People: Compass: Manual for Human Rights Education with Young People. On the ladder. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/on-the-ladder>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

2. Εισαγωγή στα ψηφιακά εργαλεία για την ενεργό συμμετοχή των νέων

Για αυτό το μέρος της ενότητας, οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο διαφορετικών επιλογών: μια εισαγωγή στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων OPIN ή στην εφαρμογή ανάπτυξης ψηφιακών ικανοτήτων F.I.R.E..

2a. OPIN - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων

Χρόνος 45 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Γνωρίστε την ηλεκτρονική συμμετοχή και την πλατφόρμα OPIN γενικότερα.

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Παρουσίαση Power Point για το OPIN (έγγρ. 19)
- Φύλλο εργασίας "OPIN" (έγγρ. 20)
- Υπολογιστής ή τηλέφωνο με πρόσβαση WIFI

Προετοιμασία

Για να φιλοξενήσουν τα έργα της ομάδας τους, οι εκπαιδευτές πρέπει να δημιουργήσουν έναν λογαριασμό για τον οργανισμό τους (π.χ. το σχολείο τους ή την ομάδα νέων). Πρέπει να καταχωρήσουν ένα λογαριασμό και να στείλουν ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο info@opin.me με τα στοιχεία του οργανισμού τους τουλάχιστον 48 ώρες πριν από τη διεξαγωγή της δραστηριότητας¹³.

Οι συμμετέχοντες κάθονται σε μικρές ομάδες, έτσι ώστε να βλέπουν την παρουσίαση στο μπροστινό μέρος. Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε τηλέφωνο ή υπολογιστή με WIFI. Τα τηλέφωνα ή οι υπολογιστές είτε παρέχονται, είτε οι συμμετέχοντες ενημερώνονται να φέρουν τις συσκευές τους. Τους δίνεται η οδηγία να δημιουργήσουν εκ των προτέρων έναν προσωπικό λογαριασμό στο OPIN. Το φύλλο εργασίας εκτυπώνεται για κάθε ομάδα (5).

Διαδικτυακή προσαρμογή

Η παρουσίαση Power Point μπορεί να φιλοξενηθεί από τον εκπαιδευτή στο εργαλείο ψηφιακής διδασκαλίας. Μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φύλλου εργασίας μπορεί να είναι προσβάσιμη μέσω ενός εργαλείου κοινής χρήσης εγγράφων. Για την εργασία σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε αίθουσες διαχωρισμού. Εάν οι εκπαιδευτές επιθυμούν να τεκμηριώσουν τα αποτελέσματα της φάσης του καταιγισμού ιδεών, μπορούν να το κάνουν σε έναν ψηφιακό πίνακα.

Οδηγίες

¹³ Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο εγγραφής ως οργανισμό μπορείτε να βρείτε στον δικτυακό τόπο του OPIN: <https://opin.me/en/start-your-project/>.

1. **Εισαγωγή στο OPIN (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει εν συντομία τον ιστότοπο OPIN με την προετοιμασμένη παρουσίαση Power Point. Η παρουσίαση βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 19**.
2. **Κατανόηση του OPIN (10 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες εργάζονται σε μικρές ομάδες των 5 ατόμων και χρησιμοποιούν τον ιστότοπο OPIN. Ερευνούν ένα έργο που τους ενδιαφέρει προκειμένου να κατανοήσουν πώς λειτουργεί ο ιστότοπος και πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
- **Ενεργοποίηση (20 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες συνεχίζουν να εργάζονται στις μικρές τους ομάδες. Με βάση την έρευνά τους, κάνουν καταγραφή ιδεών για έργα που μπορούν να πραγματοποιηθούν οι ίδιοι. Οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν τις ερωτήσεις του φύλλου εργασίας, το οποίο περιλαμβάνει χρήσιμες συμβουλές για την εξέγερση μιας ιδέας έργου. Το φύλλο εργασίας βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 20**.
3. **Ανταλλαγή ιδεών (5 λεπτά):** Κάθε ομάδα παρουσιάζει εν συντομία την ιδέα του έργου της στην ολομέλεια.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο απώτερος στόχος του προγράμματος - να αποκτήσουν οι νέοι τη δυνατότητα να συμμετέχουν πολιτικά στο διαδίκτυο - οι συμμετέχοντες θα πρέπει όχι μόνο να σκεφτούν, αλλά και να αρχίσουν να υλοποιούν τα σχέδιά τους. Στις επόμενες 4 - 8 εβδομάδες, έχουν χρόνο να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το OPIN και να αρχίσουν να υλοποιούν τα έργα τους με την ομάδα τους.

Προαιρετική αντανάκλαση

1. Μπορώ να φανταστώ να χρησιμοποιώ το OPIN στο μέλλον, εκτός αυτού του προγράμματος;
2. Τι καλό έχε το OPIN;
3. Τι δεν μου άρεσε στο OPIN;

Πηγές

Liquid Democracy e.V., nexus - Institut für Kooperationsmanagement und interdisziplinäre Forschung GmbH: OPIN. Επιμέλεια: Euth - Εργαλεία και συμβουλές για την ψηφιακή και κινητή συμμετοχή των νέων στην Ευρώπη και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://opin.me/en/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

2b. F.I.R.E. - Ένα εργαλείο ανάπτυξης ικανοτήτων

Χρόνος 45 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Γνωρίστε την ιδέα των ψηφιακών εργαλείων αυτοεκπαίδευσης και την εφαρμογή F.I.R.E. - From Idea to Realisation and Execution - σε γενικές γραμμές.

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Παρουσίαση Power Point για το F.I.R.E. (**doc 21**)
- Τηλέφωνα ή tablet με την εφαρμογή F.I.R.E. για κάθε συμμετέχοντα

Προετοιμασία Ο εκπαιδευτής προετοιμάζει ενημερώνοντας για την ιδέα και τη λειτουργία της εφαρμογής F.I.R.E. Οι συμμετέχοντες κάθονται σε μικρές ομάδες και έτσι ώστε να βλέπουν την παρουσίαση μπροστά. Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε ένα τηλέφωνο με την εφαρμογή F.I.R.E. Τα τηλέφωνα είτε παρέχονται είτε οι συμμετέχοντες ενημερώνονται να φέρουν τα τηλέφωνα τους και να κατεβάσουν εκ των προτέρων την εφαρμογή F.I.R.E.

Διαδικτυακή προσαρμογή Η παρουσίαση Power Point μπορεί να φιλοξενηθεί από τον εκπαιδευτή στο *εργαλείο ψηφιακής διδασκαλίας*.

Οδηγίες

- Εισαγωγή στο F.I.R.E. (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει εν συντομία την εφαρμογή F.I.R.E. με την προετοιμασμένη παρουσίαση Power Point. Η παρουσίαση βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **doc 21**.
- Εξάσκηση στη χρήση του F.I.R.E. (25 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες εξασκούνται στη χρήση του F.I.R.E. μόνοι τους. Μπορούν να ελέγξουν όλες τις λειτουργίες και να αρχίσουν να μελετούν τις ενότητες και τα θέματα που ττάρχει η εφαρμογή.
- Μοιραστείτε εμπειρίες (10 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες μοιράζονται το περιεχόμενο που έμαθαν από την εφαρμογή και συζητούν τις εμπειρίες τους από τη χρήση της με την ομάδα.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο απώτερος στόχος του προγράμματος - να συμμετάσχουν οι νέα πολιτικά στο διαδίκτυο - οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το F.I.R.E.. Στις επόμενες 4 - 8 εβδομάδες έχουν χρόνο να μάθουν με την εφαρμογή και να αναπτύξουν τις δικές τους ικανότητες.

Προαιρετική αντανάκλαση

- Τι είναι καλό στο F.I.R.E.;
- Τι δεν μου αρέσει στο F.I.R.E.;

Πηγές

Ίδρυμα Ανοικτού Χώρου (Εκδ.): F.I.R.E. From Idea to Reality & Execution. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.openspacebg.com/f-i-r-e-from-idea-to-reality-execution-2/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

3. Ανατροφοδότηση και διδάγματα

Χρόνος 20 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Οι συμμετέχοντες αναστοχάζονται σχετικά με όσα έμαθαν στο πλαίσιο της ενότητας

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Για την επιλογή γ: Φύλλο εργασίας "Ανατροφοδότηση και διδάγματα" (έγγρ. 22α ή 22β)

Προετοιμασία

Οι καρτέλες είναι τοποθετημένες σε σχήμα U, ώστε οι συμμετέχοντες να βλέπουν και να κατανοούν ο ένας τον άλλον.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Για την επιλογή γ, οι εκπαιδευτές μπορούν να καταστήσουν μια ψηφιακή έκδοση του φύλλου εργασίας προσβάσιμη στην ομάδα μέσω ενός εργαλείου κοινής χρήσης εγγράφων. Εναλλακτικά, οι ερωτήσεις μπορούν να μεταφερθούν σε ένα ψηφιακό σημειωματάριο ή έναν ψηφιακό πίνακα: όλοι οι συμμετέχοντες μπορούν να απαντήσουν ανώνυμα, ενώ ταυτόχρονα βλέπουν τι απαντήθηκαν, σκέφτηκαν και έμαθαν οι άλλοι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της ενότητας.

Οδηγίες

Ο εκπαιδευτής ξεκινά με μια πολύ σύντομη ανακεφαλαίωση των όσων έγιναν και δόθηκαν κατά τη διάρκεια της ημέρας. Επιλέγει 3 μαθησιακούς στόχους (έναν από κάθε τομέα, για παράδειγμα), στους οποίους στόχευε η ενότητα και οι οποίοι θεωρούν ότι σχετίζονται πιο έντονα με τα διδάγματα της ημέρας, και τους εξηγεί εν συντομία στην ομάδα. Αυτό θα πρέπει να κάνει τους συμμετέχοντες να συνεδητοποιήσουν ενεργά το στόχευε να επιτύχει η ενότητα και μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον δικό τους αυτο-αναστοχασμό. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής μπορεί να επιλέξει μεταξύ των ακόλουθων επιλογών ή να τις συνδυάσει:

1. **Γύρος ανατροφοδότησης "Flashlight":** Κάθε συμμετέχων λέει γρήγορα από μία λέξη έως μία πρόταση για την εμπειρία του με την ενότητα.
2. **Απαντώντας σε ερωτήσεις:** Κάθε συμμετέχων απαντά στις ερωτήσεις:
 - a. Ποιο ήταν το αποκορύφωμά σας;
 - b. Τι θα θέλατε να συζητήσουμε στη συνέχεια;
 - c. Ποιο είναι το δικό σας μήνυμα για το σπίντ;
3. **Φύλλο εργασίας:** Κάθε συμμετέχων λαμβάνει ένα φύλλο εργασίας με μια άσκηση προβληματισμού. Οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ δύο διαφορετικών εκδόσεων. Θα πρέπει να βασίσουν την επιλογή τους στη γνώση τους για τις δεξιότητες της ομάδας τους και ενδεχομένως στο χρόνο που διαθέτουν για την άσκηση.
 - Η επιλογή α είναι πιο σύνθετη: ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να συνδέσουν αυτά που έμαθαν με διάφορα μέρη της κοινωνικής τους ζωής στο διαδίκτυο και εκτός σύνδεσης. Μπορεί να βρεθεί στο αρχείο υλικού αυτού του εγχειριδίου, έγγρ. 22α.
 - Η επιλογή β είναι λίγο πιο εύκολη: ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν σχετικά με το τι έμαθαν, τι τους άρεσε και τι θα άλλαζαν στην ενότητα. Βρίσκεται στο αρχείο υλικού του παρόντος εγχειριδίου, έγγρ. 22β.

Ο αναστοχασμός είναι σημαντικός και βοηθάει στην κατανόηση και την απομνημόνευση των θεμάτων της ενότητας. Εάν υπάρχει αρκετός χρόνος, θα πρέπει να εφαρμοστούν περισσότερες από μία επιλογές.

4. Συνέχεια: Εμπειρίες με την ενεργό συμμετοχή των νέων

Μετά από 6 - 8 εβδομάδες από την εισαγωγή στα εργαλεία για την ενεργό συμμετοχή των νέων, οι συννοητές θα πρέπει να διεξάγουν μια σύντομη συνεδρία παρακολούθησης. Οι συμμετέχοντες καλούνται να αναφέρουν τις εμπειρίες τους από τη χρήση του OPIN ή του F.I.R.E.

4a. OPIN - Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για έργα ηλεκτρονικής συμμετοχής των νέων

Χρόνος

45 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συμμετεχόντων.

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Στυλό
- Φύλλο εργασίας "Εμπειρίες με το OPIN" (έγγρ. 23)

Προετοιμασία

Ο εκπαιδευτής εισήγαγε τους συμμετέχοντες στο OPIN αρκετές εβδομάδες πριν από αυτή τη συνεδρία παρακολούθησης. Σε αυτό το διάστημα, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν σχεδιάσει και υλοποιήσει ένα έργο στον ιστότοπο OPIN και έτσι να έχουν αποκτήσει εμπειρία με τη διαδικτυακή συμμετοχή. Οι συμμετέχοντες κάθονται σε μικρές ομάδες, ώστε να μπορούν να βλέπουν την παρουσίαση μπροστά. Το φύλλο εργασίας εκτυπώνεται για κάθε συμμετέχοντα.

Διαδικτυακή προσαρμογή

Η συνεδρία μπορεί να φιλοξενηθεί από τον εκπαιδευτή με ένα εργαλείο ψηφιακής διάσκεψης. Μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φύλλου εργασίας μπορεί να είναι προσβάσιμη μέσω ενός εργαλείου κοινής χρήσης εγγράφων. Για την εργασία σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε αίθουσες διαχωρισμού. Εάν οι εκπαιδευτές επιθυμούν να τεκμηριώσουν τα αποτελέσματα της φάσης του καταιγισμού ιδεών, μπορούν να το κάνουν σε έναν ψηφιακό πίνακα.

Οδηγίες

1. **Εισαγωγή (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής κάνει μια σύντομη ανασκόπηση της τελευταίας συνεδρίας για το OPIN και της εργασίας που έπρεπε να ολοκληρώσουν οι συμμετέχοντες χρησιμοποιώντας το OPIN (υλοποίηση ενός έργου).
2. **Αξιολόγηση από τους συμμετέχοντες (10 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες εργάζονται μόνοι τους και απαντούν στο σύντομο ερωτηματολόγιο σχετικά με τις εμπειρίες τους από το OPIN.

Το φύλλο εργασίας "Εμπειρίες με το OPIN" μπορείτε να το βρείτε στο τμήμα υλικού του παρόντος εγχειριδίου, **έγγρ. 23**.

3. **Ομαδική συζήτηση (10 λεπτά):** Μικρές ομάδες (πρώτου 5 συμμετέχοντες η κάθε μία) ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους με το OPIN και απαντούν στις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - a. Ποιο ήταν το αγαπημένο μου μέρος της χρήσης του OPIN;
 - b. Πού είχα προβλήματα με τη χρήση του OPIN;
 - c. Το OPIN δίνει πραγματικά τη δυνατότητα στους νέους να συμμετέχουν;
4. **Τελική συζήτηση (15 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής συγκεντρώνει ξανά την ομάδα. Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των μικρότερων συζητήσεών τους και ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους στην ολομέλεια.
5. **Τελικός προβληματισμός (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής ξεκινά έναν γύρο ανατροφοδότησης με "φακό". Κάθε συμμετέχων απαντά στην ακόλουθη ερώτηση με μία πρόταση: "Μπορώ να φανταστώ να χρησιμοποιώ ξανά το OPIN στο μέλλον;"

Πηγές

Liquid Democracy e.V., nexus - Institut für Kooperationsmanagement und interdisziplinäre Forschung GmbH: OPIN. Επιμέλεια: Euth - Εργαλεία και συμβουλές για την ψηφιακή και κινητή συμμετοχή των νέων στην Ευρώπη και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://opin.me/en/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

4b. F.I.R.E. - Ένα εργαλείο ανάπτυξης ικανοτήτων

Χρόνος 45 λεπτά

Στόχοι & προσέγγιση

- Ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των συμμετεχόντων

Εργαλεία & εξοπλισμός

- Στυλό
- Φύλλο εργασίας "Εμπειρίες με το F.I.R.E." (έγγρ. 24)

Προετοιμασία Ο εκπαιδευτής εισήγαγε τους συμμετέχοντες στην εφαρμογή F.I.R.E. αρκετές εβδομάδες πριν από αυτή τη συνεδρία παρακολούθησης. Σε αυτό το διάστημα, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν αποκτήσει εμπειρία εκπαίδευσης με την εφαρμογή. Για τη συνεδρία, οι συμμετέχοντες καθονται σε μικρές ομάδες, έτσι ώστε να μπορούν να βλέπουν την παρουσίαση στο μπροστινό μέρος. Το φύλλο εργασίας εκτυπώνεται για κάθε συμμετέχοντα.

Διαδικτυακή προσαρμογή Η συνεδρία μπορεί να φιλοξενηθεί από τον εκπαιδευτή με ένα εργαλείο ψηφιακής διάσκεψης. Μια ψηφιοποιημένη έκδοση του φύλλου εργασίας μπορεί να είναι προσβάσιμη μέσω ενός εργαλείου κοινής χρήσης εγγράφων. Για την εργασία σε μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να χωριστούν σε αίθουσες διαχωρισμού. Εάν οι εκπαιδευτές επιθυμούν να τεκμηριώσουν τα αποτελέσματα της φάσης του καταγισμού ιδεών, μπορούν να το κάνουν σε έναν ψηφιακό πίνακα.

Οδηγίες

1. **Εισαγωγή (10 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής κάνει μια σύντομη ανακεφαλαίωση της τελευταίας συνεδρίας για το F.I.R.E. και την εργασία που έπρεπε να ολοκληρώσουν οι συμμετέχοντες χρησιμοποιώντας το F.I.R.E. (κατάρτιση και ανάπτυξη ικανοτήτων).
2. **Αξιολόγηση από τους συμμετέχοντες (10 λεπτά):** Οι συμμετέχοντες εργάζονται μόνοι τους και απαντούν στο σύντομο ερωτηματολόγιο σχετικά με τις εμπειρίες τους από το F.I.R.E.. Το φύλλο εργασίας "Εμπειρίες με το F.I.R.E." βρίσκεται στο τμήμα υλικού αυτού του εγχειριδίου, έγγρ. 24.
3. **Ομαδική συζήτηση (10 λεπτά):** F.I.R.E. και να απαντήσουν στις ακόλουθες ερωτήσεις: Μικρές ομάδες (περίπου 5 συμμετέχοντες ή καθένα) ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους με το F.I.R.E.:
 - a. Ποια ήταν η προσωπική μου κορυφαία στιγμή κατά τη χρήση του F.I.R.E.;
 - b. Πού είχα προβλήματα με τη χρήση του F.I.R.E.;
 - c. Το F.I.R.E. δίνει πραγματικά τη δυνατότητα στους νέους να συμμετέχουν;
4. **Τελική συζήτηση (15 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής συγκεντρώνει ξανά την ομάδα. Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των μικρότερων συζητήσεων τους και ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους στην ολομέλεια.

5. **Τελικός προβληματισμός (5 λεπτά):** Ο εκπαιδευτής ξεκινά έναν γύρο ανατροφοδότησης με "φακά". Κάθε συμμετέχων απαντά στην ακόλουθη ερώτηση με μία πρόταση: "Μπορώ να φανταστώ ότι θα χρησιμοποιήσω ξανά το F.I.R.E. στο μέλλον;".

Πηγές

Ίδρυμα Ανοικτού Χώρου (Ed.): F.I.R.E. From Idea to Reality & Execution. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.openspacebg.com/f-i-r-e-from-idea-to-reality-execution-2/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Πηγές

Σπίτι της Άννας Φρανκ; Anne Frank Zentrum; Eagerly Internet; Erinnern.at; Διεθνές Σχολείο Άμστερνταμ; MART κ.ά.: Εργαλειοθήκη κατά των διακρίσεων. Εντάξη, ή όχι; Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://olt.storiesthatmove.org/en/path/facing-discrimination/is-this-serious/five-situations/five-situations/>, ελεγχθείσα στις 29/10/2021.

Bulgarian safer internet centre applied research and communications fund (Ed.). Ενότητα 3. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://eucpn.org/document/cyberscout-programme>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Bulgarian safer internet centre applied research and communications fund (Ed.): Μεθοδολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος Cyberscout. Βουλγαρικό κέντρο ασφαλέστερου διαδικτύου. Ενότητα

1. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://eucpn.org/document/cyberscout-programme>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Εκπαίδευση με κοινή λογική (επιμ.): Ποιος είσαι στο διαδίκτυο - συζήτηση με βίντεο. Φωνές

εφήβων: Παρουσιάζοντας τον εαυτό σας στο διαδίκτυο. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση

<https://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-tN5LTxyP0DZwAkuvo77nSM/edit>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πυξίδα: Human Rights Education with Young People: Compass: Manual for Human Rights Education with Young People. Εκλογές. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/electioneering>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πυξίδα: Human Rights Education with Young People: Compass: Manual for Human Rights Education with Young People. Making links. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/making-links>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πυξίδα: Παίζοντας με εικόνες. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/playing-with-pictures>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Συμβούλιο της Ευρώπης (Εκδ.): Συμβούλιο του Συμβουλίου της Ευρώπης: Πυξίδα: Human Rights Education with Young People: Compass: Manual for Human Rights Education with Young People. On the ladder. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.coe.int/en/web/compass/on-the-ladder>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Erasmus+ (επιμ.): Εγώ και η ιστορία σου. Αφήγηση ιστοριών. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://rixwiki.org/mys/home/mys-storytelling>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Erasmus+ Projekt DETECT (επιμ.): Detect: Εγχειρίδιο μεθόδου για τον εκπαιδευτικό. Άσκηση 1. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.detect-erasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Kurt (2017): με βάση: S. (1956). Ταξινόμηση των εκπαιδευτικών στόχων.

Liquid Democracy e.V., nexus - Institut für Kooperationsmanagement und interdisziplinäre Forschung GmbH: OPIN. Επιμέλεια: Euth - Εργαλεία και συμβουλές για την ψηφιακή και κινητή συμμετοχή των νέων στην Ευρώπη και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://opin.me/en/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Ίδρυμα Ανοικτού Χώρου (Εκδ.): F.I.R.E. From Idea to Reality & Execution. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.openspacebg.com/f-i-r-e-from-idea-to-reality-execution-2/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

Youth MIND Education; SPI Forschung gGmbH Berlin (Eds.): Diversity-Training in Schulen. Übung 1. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση http://youth-mind.eu/wp-content/uploads/2020/05/Good-Practice-I_Diversity-training-at-school_Method_Handpout_German.pdf, ελεγχθείσα στις 29/10/2021.

ZDF; klicksafe (Εκδόσεις): App+on - Sicher, kritisch und fair im Netz: Digitale Medienkompetenz für Schülerinnen und Schüler. Projekt 5: Schluss mit lustig - Wie erkennst du Fake News?

Διαθέσιμο στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.klicksafe.de/service/schule-und-unterricht/videoreihe-app-und-on/>, ελεγμένο στις 29/10/2021.

*Promoting active citizenship
through civic education and
active online participation
of youth role models*

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

